

Analýza kulturního prostředí Středočeského kraje

**kapitola: situace kultury a kulturního dědictví
v obcích Středočeského kraje**

listopad 2023 bez jazykové korektury

Zadavatel:

Středočeského kraj
Zborovská 11
15021 Praha

Zpracovatel:

ONplan lab, s.r.o.
Karmelitská 18/379,
118 00 Praha 1 - Malá Strana

Zpracovatelský tým:

Ing. Mgr. Markéta Čiháková

Ing. arch. Tereza Kafková

Mgr. Laura Pavlíková

MgA. Olga Škořochová Bláhová

Obsah

ANALÝZA KULTURNÍHO PROSTŘEDÍ STŘEDOČESKÉHO KRAJE.....	1
KAPITOLA: SITUACE KULTURY A KULTURNÍHO DĚDICTVÍ V OBCÍCH STŘEDOČESKÉHO KRAJE.....	1
1. ÚVOD	5
2. METODIKA.....	6
3. DOSTUPNOST KULTURY A KULTURNÍHO DĚDICTVÍ V OBCÍCH	8
3.1. DOSTUPNOST KULTURNÍ NABÍDKY A INFRASTRUKTURY	8
3.2. DOSTUPNOST KULTURY PRO CÍLOVÉ SKUPINY	13
3.3. ROZVOJOVÉ PLÁNY OBCÍ.....	19
4. BUDOVÁNÍ KAPACIT A SPOLUPRÁCE	20
4.1. SÍŤOVÁNÍ A SPOLUPRÁCE V OBLASTI KULTURY A KULTURNÍHO DĚDICTVÍ.....	20
4.2. ZAPOJENÍ ORGANIZACÍ V OBCI DO SPOLUPRÁCE V OBLASTI KULTURY	22
4.3. VZDĚLÁVÁNÍ A METODICKÁ PODPORA	23
5. HODNOCENÍ DOTAČNÍCH NÁSTROJŮ STŘEDOČESKÉHO KRAJE	25
6. ZAJIŠTĚNÍ KULTURNÍCH SLUŽEB V OBCÍCH.....	26
6.1. STRATEGICKÉ ŘÍZENÍ A KAPACITY V OBCÍCH V OBLASTI KULTURY A KULTURNÍHO DĚDICTVÍ.....	26
6.2. ZAJIŠTĚNÍ KULTURNÍ INFRASTRUKTURY	30
6.3. VÝZNAM KULTURY A KULTURNÍHO DĚDICTVÍ PRO CESTOVNÍ RUCH	36
6.4. NÁSTROJE PODPORY KULTURY A KULTURNÍHO DĚDICTVÍ	37
7. AKTUÁLNÍ A BUDOUCÍ ROZVOJ KULTURY A KULTURNÍHO DĚDICTVÍ V OBCÍCH STŘEDOČESKÉHO KRAJE.....	46
8. SOUHRN ZJIŠTĚNÍ KAPITOLY	48

1. Úvod

V rámci analytické fáze tvorby *Strategie Středočeského kraje pro oblast kultury, kulturního dědictví a kulturních a kreativních odvětví na léta 2024 - 2030* proběhlo dotazníkové šetření se zástupci obcí ve Středočeském kraji. Dotazníkové šetření proběhlo mezi srpnem a zářím 2023. Výsledky jsou podkladem pro analýzu kulturního prostředí ve Středočeském kraji. Dotazování probíhalo online prostřednictvím dotazníku Google Forms.

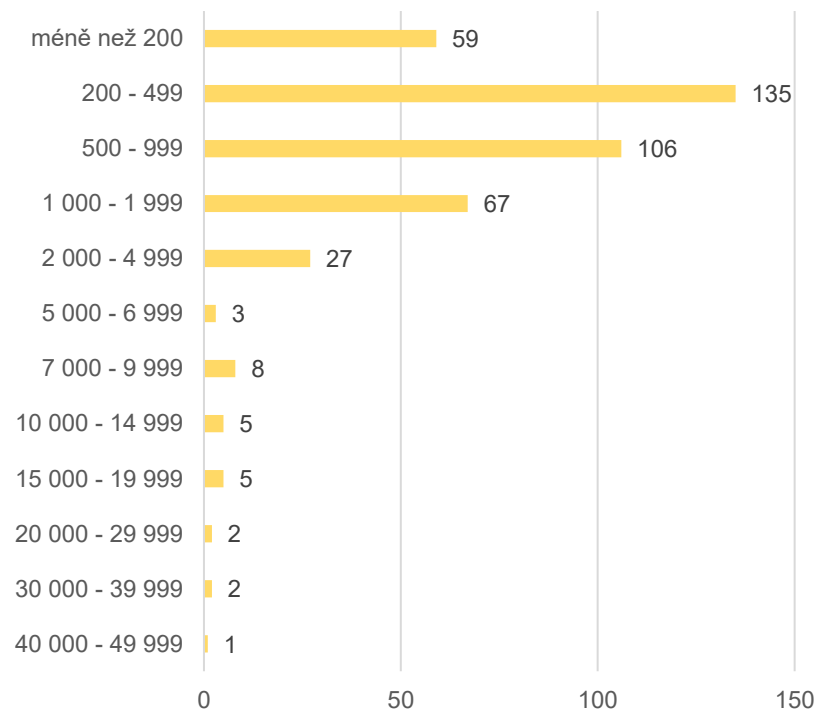
2. Metodika

Dotazník vyplnilo celkem 420 respondentů ze 404 obcí. Nejvíce je zástupců obcí s velikostí mezi 200–499 obyvateli (graf 1). Zastoupeno je všech 26 správních obvodů obcí s rozšířenou působností dále jen SO ORP (graf 2). Nejvíce jsou zastoupeni respondenti z SO ORP Černošice a Mladá Boleslav. Nejméně naopak z SO ORP Neratovice. Zastoupeno je cca 37 % z 1 144 středočeských obcí. Mezi respondenty chybí 8 ORP.

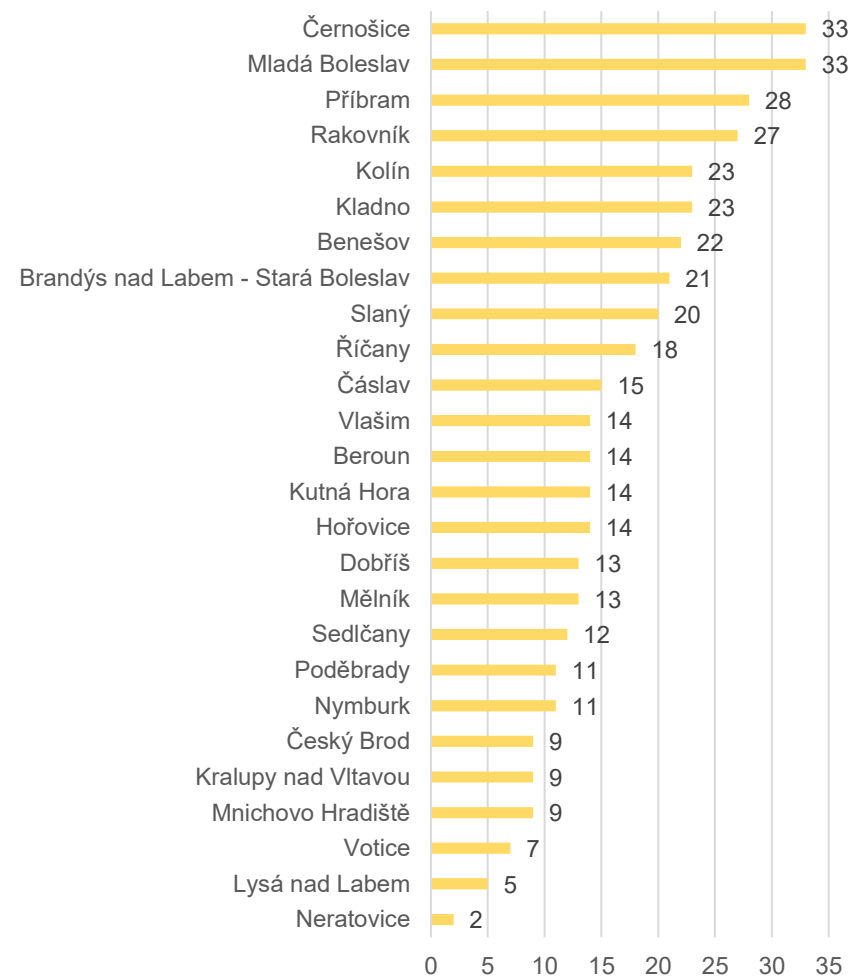
Pro získání větší podrobnosti jsou některé proměnné vyhodnoceny pro následující dílčí kategorie:

- Malé obce **do 499** obyvatel
- Středně velké obce s **500–1 999** obyvateli
- Velké obce s **2 000–14 999** obyvateli – Kategorie velkých obcí má poměrně velký rozptyl v počtu obyvatel, je však pouze jedna obec, která je větší než 10 000 obyvatel a zároveň není ORP (Králov Dvůr), s ohledem na to byla kategorie rozšířena.
- Obce s rozšířenou působností, dále jen **ORP** – Některé ORP Středočeského kraje spadají velikostně rovněž do kategorie velkých obcí s 2 000–14 999 obyvateli, pro účely analýzy byly ale kategorizovány a vyhodnoceny s ostatními ORP, jelikož mají oproti jiným stejně velkým obcím svá specifika, která je vhodnější zkoumat v rámci jedné kategorie ORP

graf 1 Zastoupení obcí dle velikosti

graf 2 Zastoupení respondentů dle jednotlivých SO ORP

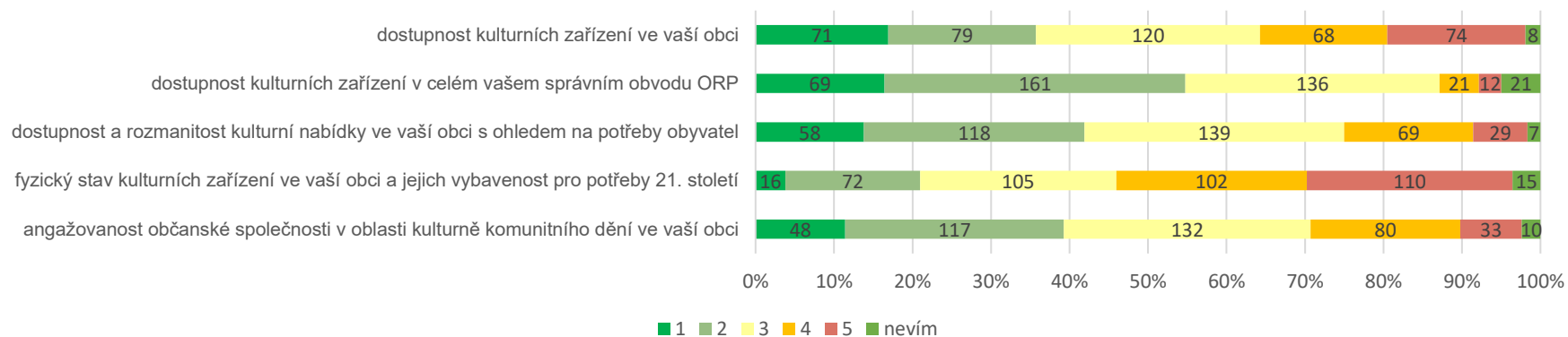

3. Dostupnost kultury a kulturního dědictví v obcích

3.1. Dostupnost kulturní nabídky a infrastruktury

Nejlépe je průměrnou známkou 2,25 hodnocena dostupnost kulturních zařízení v rámci celého správního obvodu ORP, do kterého daná obec spadá. Nejhůře (průměrná známka 3,41) je naopak hodnocen fyzický stav kulturních zařízení v obci a jejich vybavenost pro potřeby 21. století (graf 3).

graf 3 Hodnocení dostupnosti a rozmanitosti kulturní nabídky v obcích Středočeského kraje

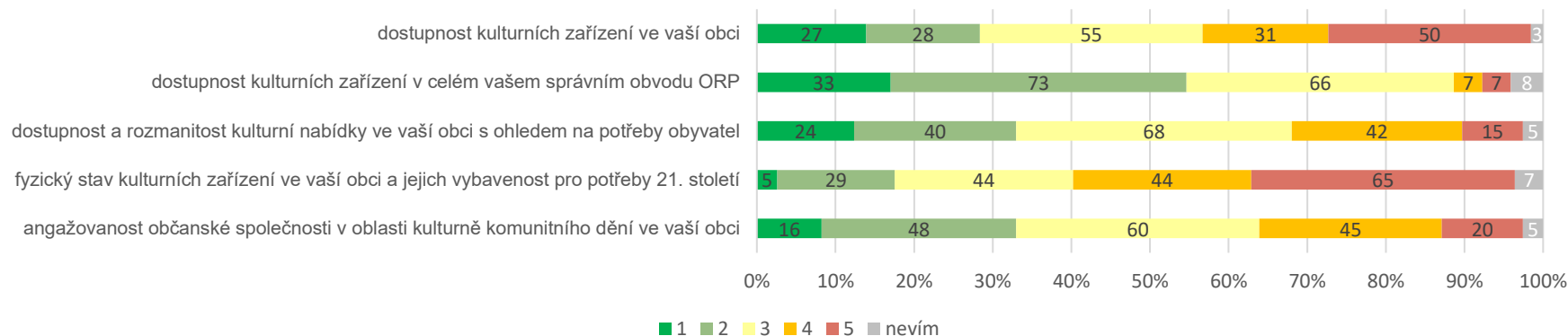

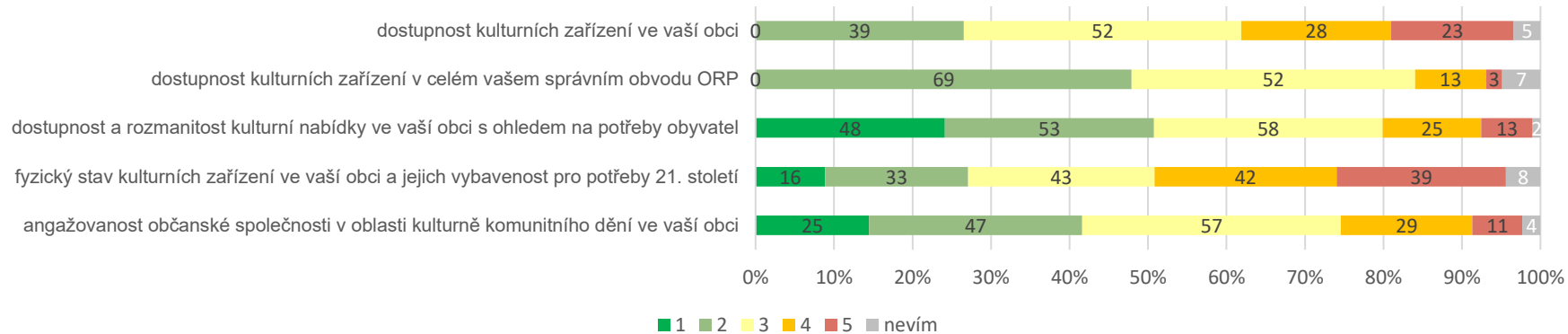
V rámci kategorií *malé obce do 499 obyvatel* (graf 4), *středně velké obce 500–1 999 obyvatel* (graf 5), *velké obce 2 000 – 14 999 obyvatel* (graf 6) a *ORP* (graf 7) je možné na následujících stranách sledovat rozdíly v hodnocení jednotlivých parametrů. Kromě parametru dostupnosti kulturních zařízení v celém správním obvodu ORP, jsou všechny parametry hodnoceny nejlépe právě u obcí s rozšířenou působností.

Dostupnost kulturní nabídky analyzujeme i z hlediska rozdílů mezi tzv. Pražským prstencem a zbytkem kraje. Do tohoto prstence je zahrnuto všech 72 respondentů z obcí, které jsou ve správních obvodech ORP sousedících s Prahou. V pražském prstenci je lépe hodnocena dostupnost kultury pro rodiny s dětmi a seniory, výrazně horší je však pro dospívající, mladé dospělé a osoby ohrožené kulturním vyloučením. Rozložení nabídky mezi cílovými skupinami odpovídá vnímané poptávce.

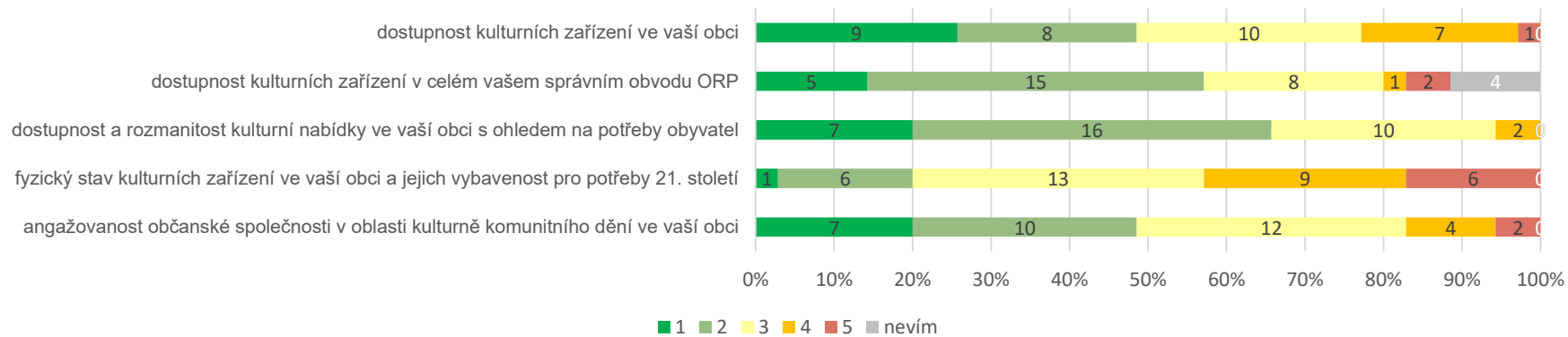
graf 4 Hodnocení dostupnosti a rozmanitosti kulturní nabídky v obcích do 499 obyvatel

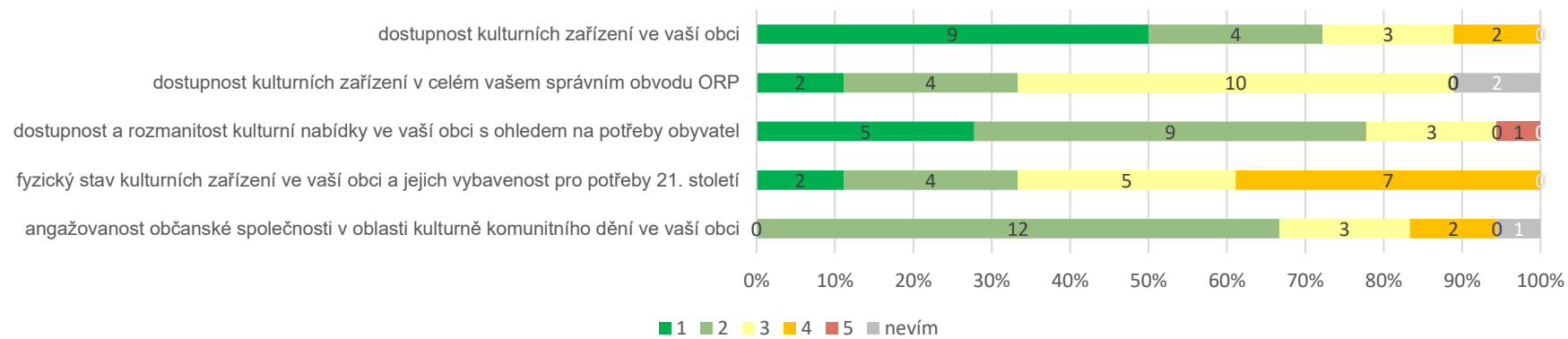
graf 5 Hodnocení dostupnosti a rozmanitosti kulturní nabídky v obcích od 500 do 1 999 obyvatel

graf 6 Hodnocení dostupnosti a rozmanitosti kulturní nabídky v obcích od 2000 do 14 999 obyvatel

graf 7 Hodnocení dostupnosti a rozmanitosti kulturní nabídky v ORP

Čtyři tabulky v příloze č. 1 přináší přehled hlavních nedostatků, které identifikovali zástupci jednotlivých obcí. Odpovědi jsou rozděleny dle kategorie velikosti obcí. Hlavní nedostatky se se u všech čtyř skupin nejčastěji váží k chybějící infrastruktuře (většinou chybí sál pro setkávání většího počtu lidí) a kromě ORP mají všechny skupiny výraznější problém také s nevyhovujícím stavem infrastruktury (tabulka 1). Malé i střední obce častěji narážejí na neaktivitu obyvatel při organizaci akcí i malý zájem o ně. Středním obcím chybí také kulturní program, ať už je to jeho obecný nedostatek nebo absence konkrétních akcí. Ve skupině ORP výrazněji chybí zázemí pro venkovní akce.

tabulka 1 Co ve vaší obci chybí – jaké nedostatky v kulturní nabídce a infrastruktuře vnímáte?

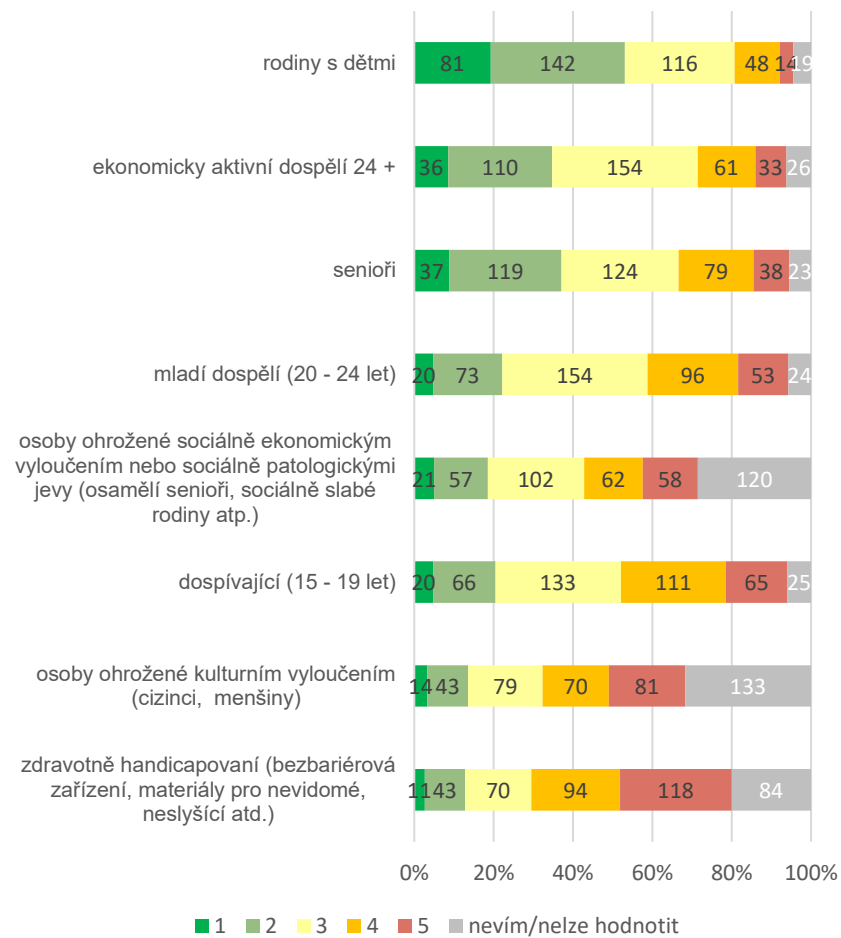
	celkem	do 499	500 - 1 999	2 000 - 14 999	ORP
infrastruktura chybí	175	65	84	17	9
infrastruktura ve špatném stavu / nedostatečné vybavení	37	14	14	7	2
organizátoři akcí / zapojení obyvatel	23	15	6	2	0
zájem obyvatel o akce	17	10	7	0	0
finance	16	8	7	0	1
program	11	1	8	2	0
zázemí pro venkovní akce (mobiliář, úprava prostoru)	11	1	6	0	4
dostupnost akcí konaných v jiných obcích	8	6	2	0	0
infrastruktura je soukromá	6	1	5	0	0
nabídka pro mladé	6	2	3	1	0
hřiště	3	1	2	0	0
volnočasové kroužky	3	1	2	0	0
nabídka pro děti	1	0	0	1	0
nabídka pro střední generaci	1	0	0	1	0
nabídka pro starší generaci	1	1	0	0	0
spolupráce obcí	1	0	1	0	0
umění ve veřejném prostoru	1	0	0	0	1
kulturní referent	1	0	0	1	0
nic	7	6	1	0	0
všechno	3	2	1	0	0

3.2. Dostupnost kultury pro cílové skupiny

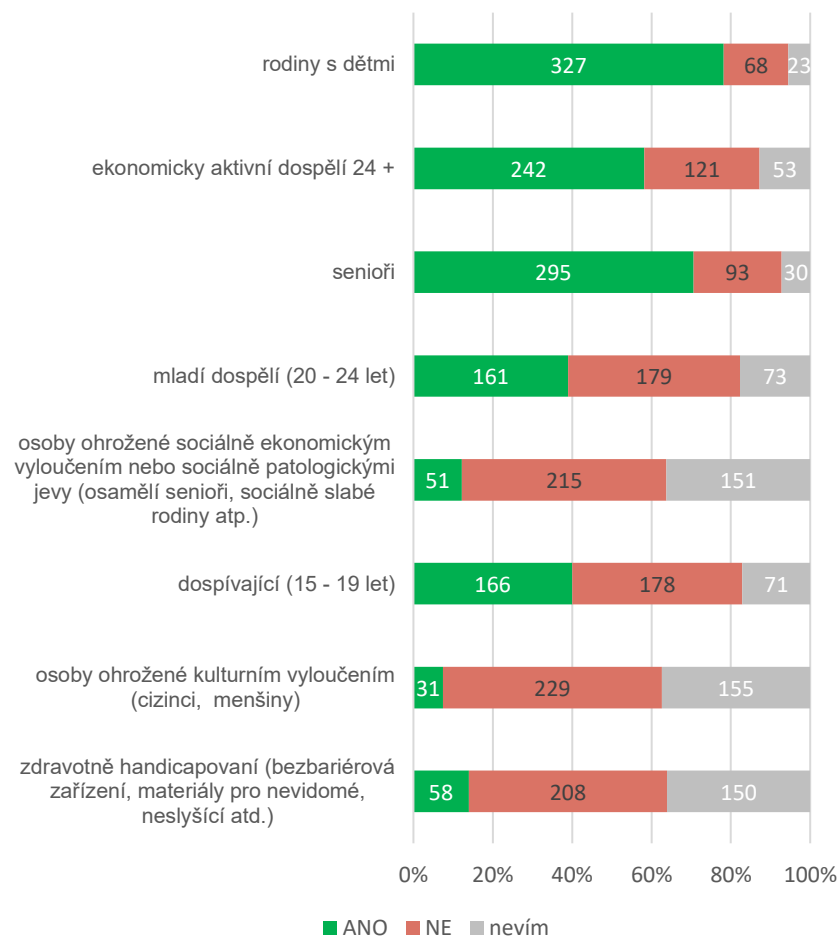
V obcích je nejlépe dostupná nabídka pro rodiny s dětmi, ekonomicky aktivní dospělé a pro seniory. Nejhůře dostupná nabídka je dle respondentů pro zdravotně handicapované, osoby ohrožené kulturním vyloučením a pro dospívající (graf 8). V rámci dílčích kategorií obcí je možné sledovat obdobné výsledky, pouze u některých cílových skupin jsou výsledky napříč kategoriemi obcí rozdílné. Například pro cílové skupiny ekonomicky aktivních dospělých 24+, mladých dospělých (20 - 24 let) a dospívajících (15 - 19 let) je nabídka výrazně vyšší v ORP oproti ostatním obcím. Nejvíce vnímají respondenti poptávku mezi rodinami s dětmi, ekonomicky aktivními dospělými a seniory, čemuž také odpovídá její největší dostupnost v obcích. Nejméně je vnímaná u osob ohrožených kulturním vyloučením (cizinci, menšiny) a u zdravotně handicapovaných a osob ohrožených sociálně ekonomickým vyloučením nebo sociálně patologickými jevy (graf 9). Velké disproporce (nízká dostupnost nabídky v kontrastu s velkým zájmem o ni) se nachází u kategorií dospívajících a mladých dospělých napříč všemi kategoriemi velikosti obcí, největší však v ORP (přestože je zde dostupnost výrazně lepší oproti menším obcím).

V rámci kategorií malé obce do 499 obyvatel (graf 10), středně velké obce od 500 do 1 999 obyvatel (graf 12), velké obce od 2 000 do 14 999 obyvatel (graf 14) a ORP (graf 16) je možné na následujících stranách sledovat rozdíly v hodnocení jednotlivých parametrů. Největší poměr hodnocení známkou 5 se vyskytuje u obcí do 499 obyvatel. Pro většinu cílových kategorií se hodnocení dostupnosti programu zlepšuje s rostoucí velikostí obce. Průřezově nejvíce vnímají poptávku obce ORP, nejméně naopak obce do 499 obyvatel (grafy 11, 13, 15 a 17).

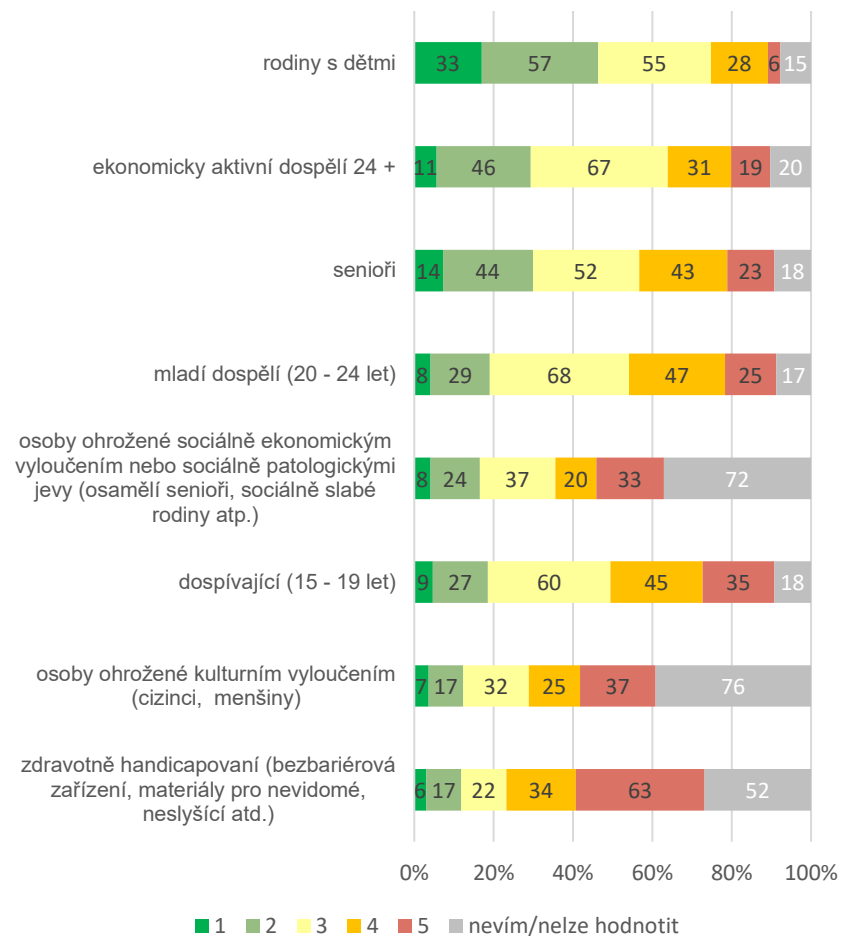
graf 8 Dostupnost kultury pro cílové skupiny v obcích Středočeského kraje

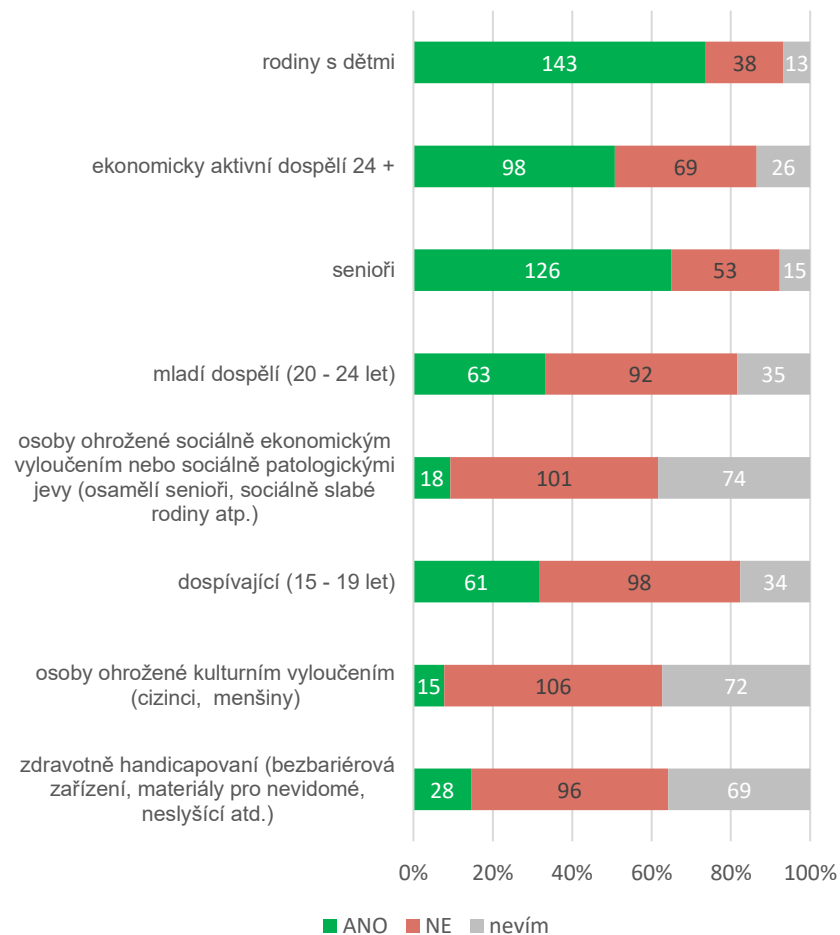
graf 9 Vnímáte poptávku pro kulturním programu pro jednotlivé cílové skupiny? Středočeský kraj

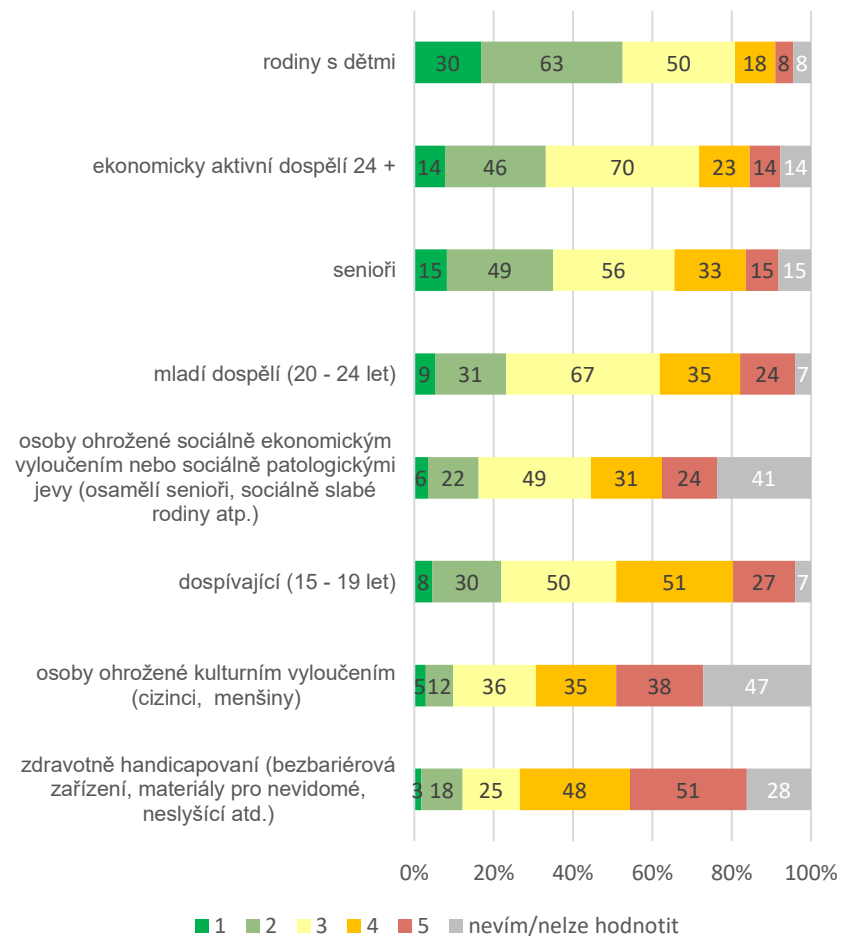
graf 10 Dostupnost kultury pro cílové skupiny v obcích do 499 obyvatel

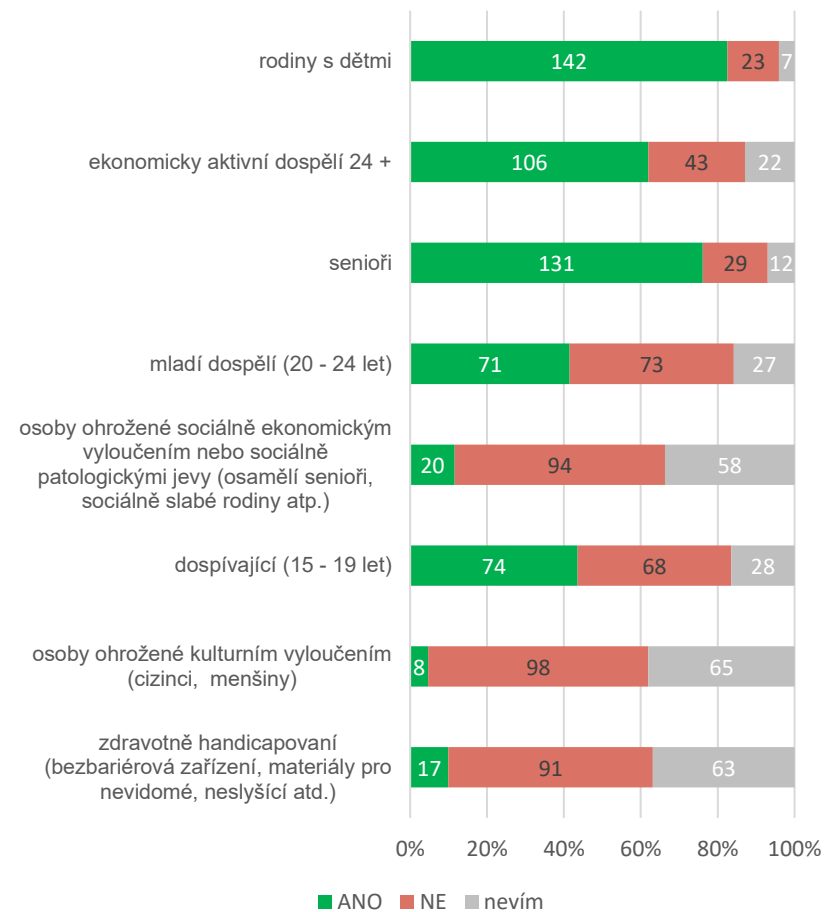
graf 11 Vnímáte poptávku pro kulturním programu pro jednotlivé cílové skupiny? Obce do 499 obyvatel

graf 12 Dostupnost kultury pro cílové skupiny v obcích od 500 do 1 999 obyvatel

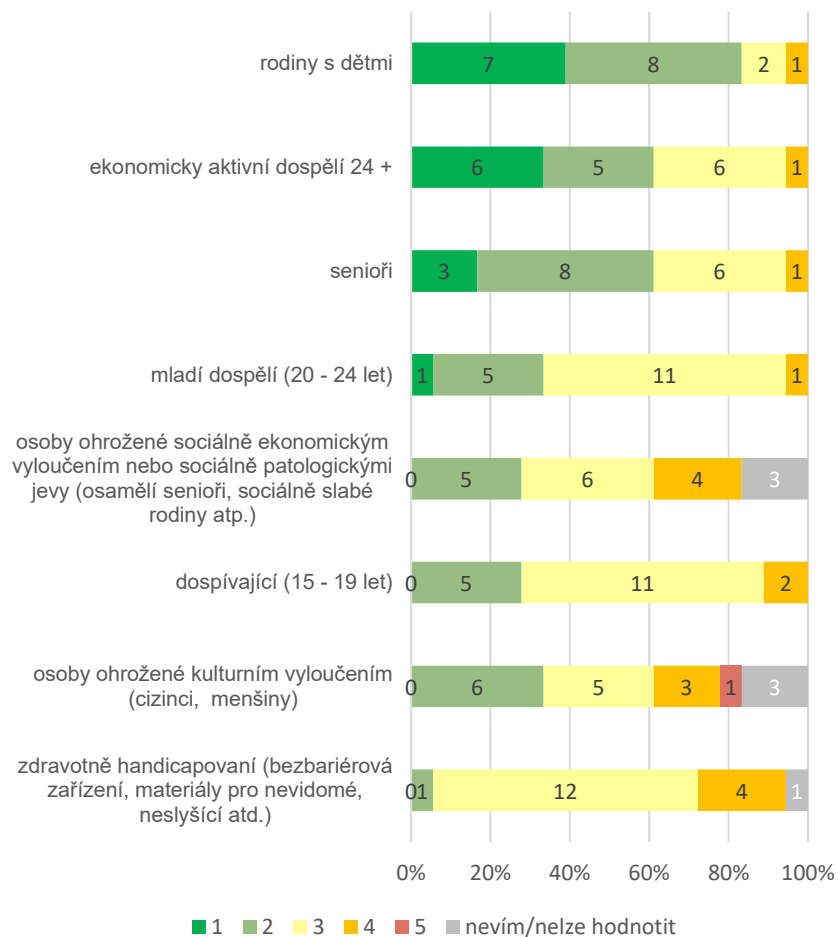

graf 13 Vnímáte poptávku pro kulturním programu pro jednotlivé cílové skupiny? Obce od 500 do 1 999 obyvatel

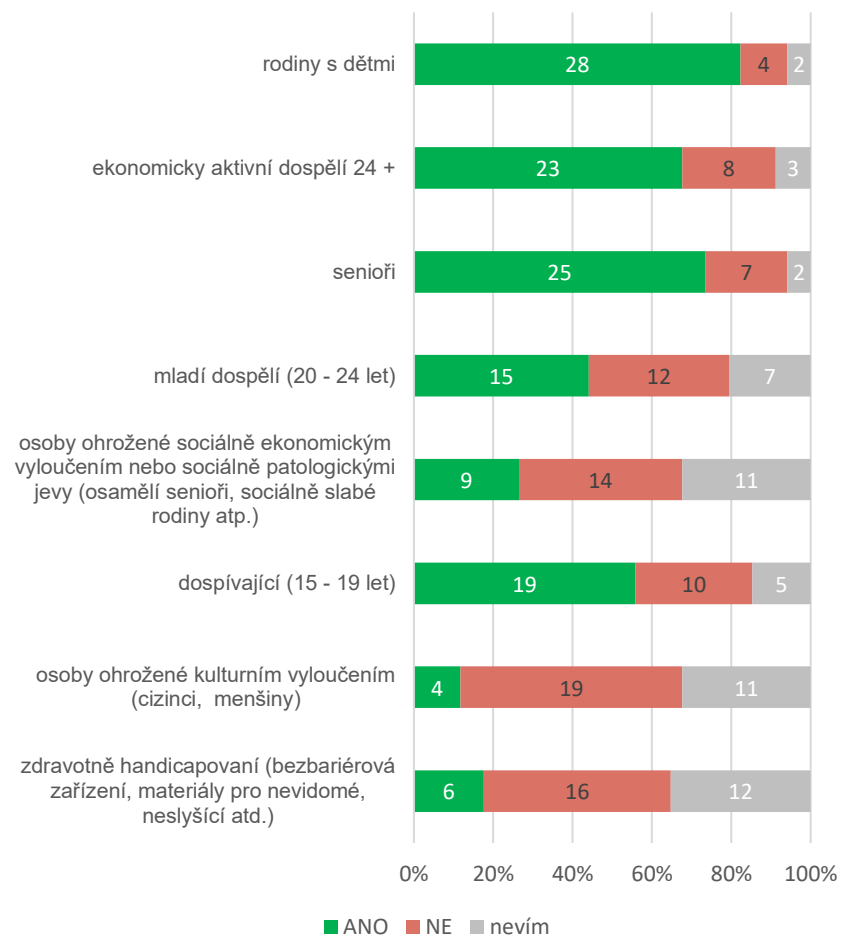

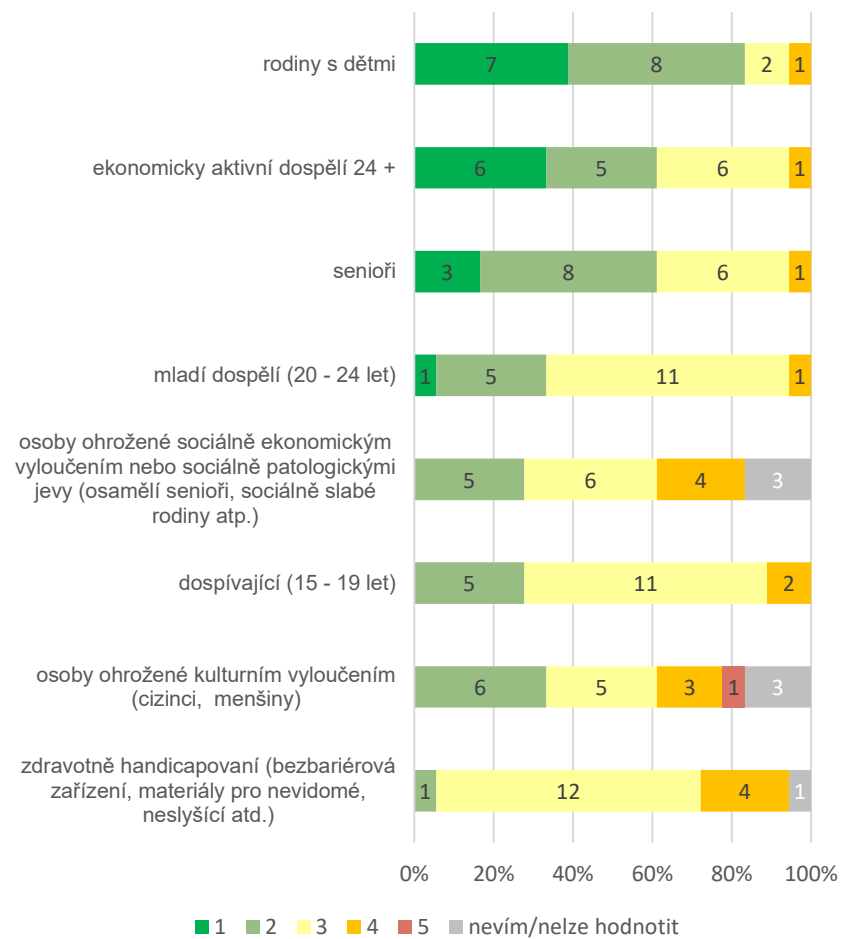
graf 14 Dostupnost kultury pro cílové skupiny v obcích od 2 000 do 14 999 obyvatel

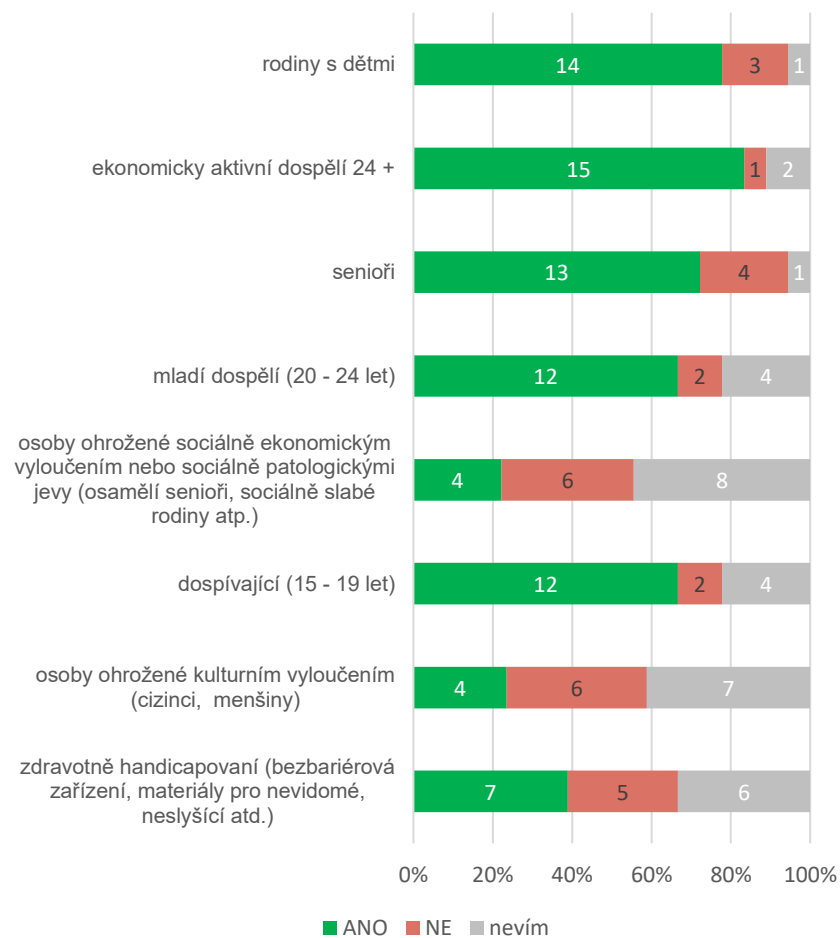
graf 15 Vnímáte poptávku pro kulturním programu pro jednotlivé cílové skupiny? Obce od 2 000 do 14 999 obyvatel

graf 16 Dostupnost kultury pro cílové skupiny v ORP

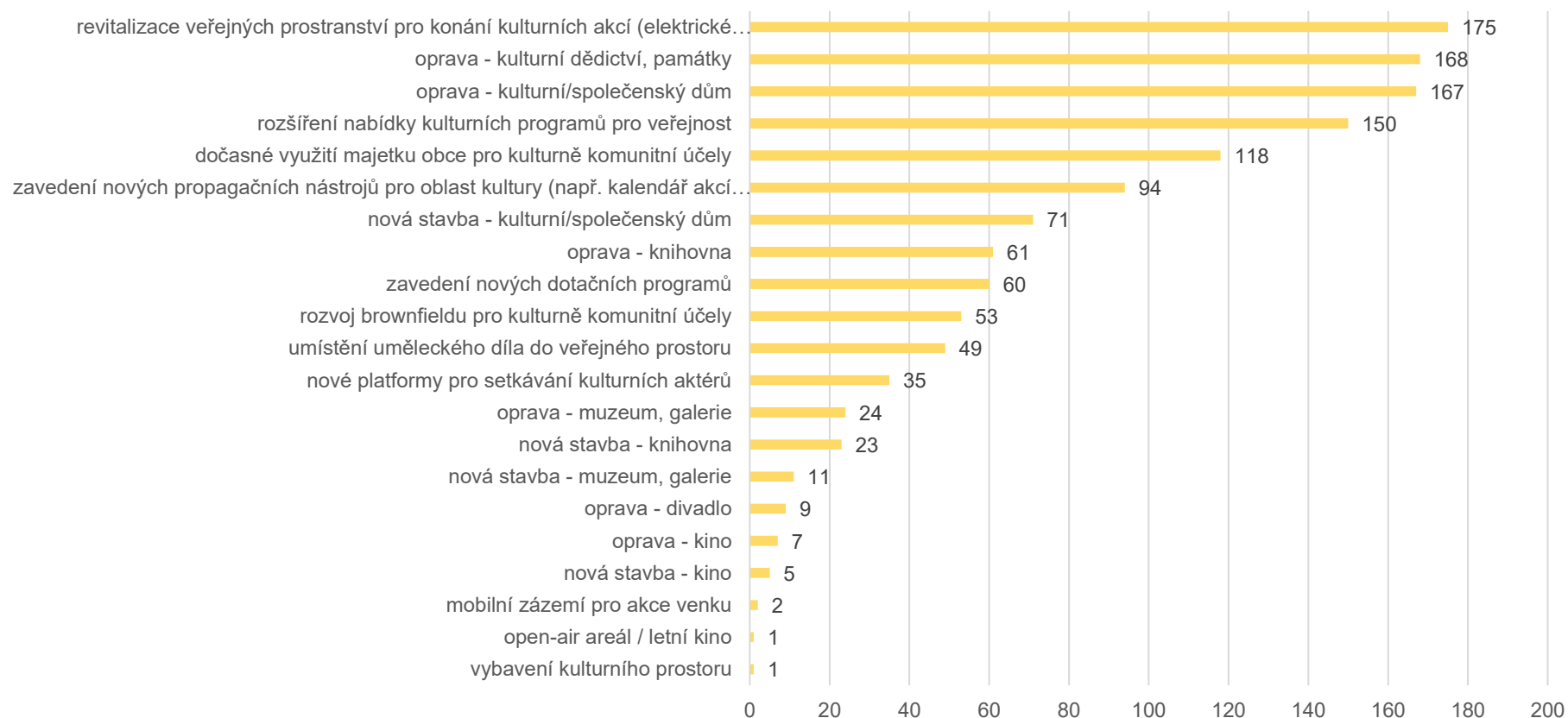
graf 17 Vnímáte poptávku pro kulturním programu pro jednotlivé cílové skupiny? ORP

3.3. Rozvojové plány obcí

Na dotaz, jaké jsou nejbližší plány obce v oblasti rozvoje kultury, kulturního a architektonického dědictví odpovídaly obce nejčastěji že buď plánují revitalizovat veřejná prostranství pro konání kulturních akcí, opravu nějaké památky, opravu kulturního nebo společenského domu a rozšíření nabídky kulturních programů pro veřejnost (graf 18).

graf 18 Rozvojové plány obcí

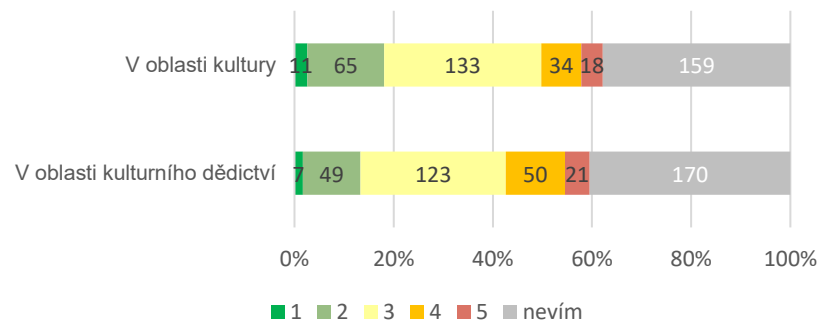

4. Budování kapacit a spolupráce

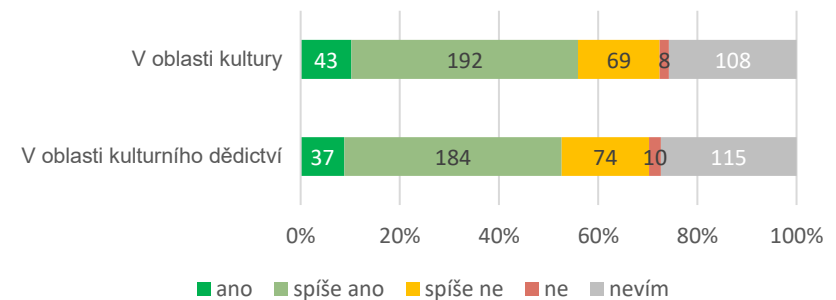
4.1. Síťování a spolupráce v oblasti kultury a kulturního dědictví

Další otázky zkoumaly spokojenost zástupců obcí s aktuální možností síťování a setkávání v rámci regionu v oblasti kulturního dědictví a kultury. Mírně lépe je hodnocena situace v oblasti kultury než v oblasti kulturního dědictví. Méně než 20 % respondentů hodnotí situaci v obou případech známkami 1 a 2 a u obou kategorií je cca 40 % respondentů, kteří situaci nedokáží posoudit (graf 19). V obou oblastech vnímají možnosti síťování nejlépe zástupci ORP, nejhůře pak malé obce s méně než 499 obyvateli a velké obce s 2 000– 14 999 obyvateli. Průměrná známka pro oblast kultury je 2,93, v oblasti kulturního dědictví je síťování hodnoceno ještě hůře známkou 3,12 (graf 21 a 22). Rozšíření síťování, setkávání a budování oborových platform s partnery v regionu by v obou kategoriích uvítala (popř. spíše uvítala) cca polovina respondentů, téměř 30 %. (graf 20).

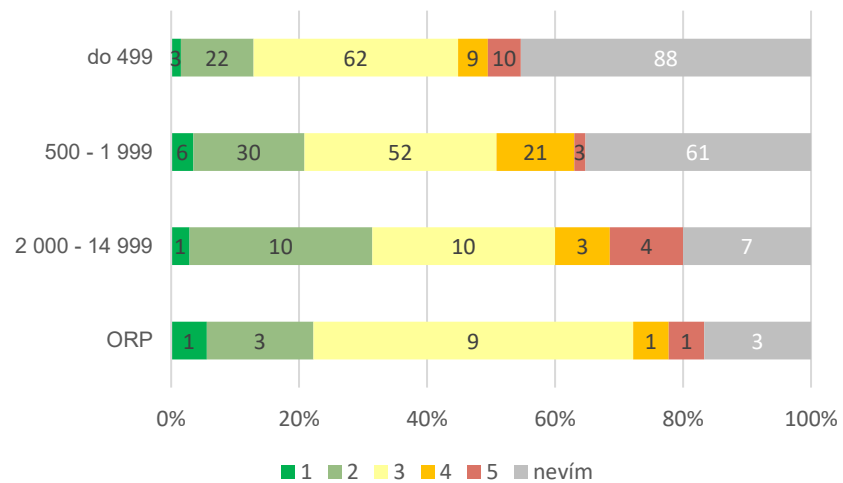
graf 19 Hodnocení stávající možnosti síťování a setkávání v rámci regionu

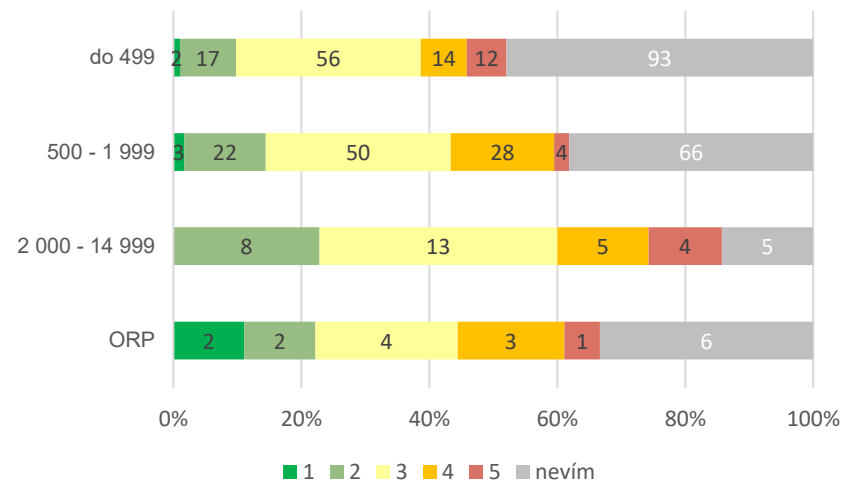
graf 20 Uvítali byste možnost rozšíření síťování, setkávání a budování oborových platform s partnery v regionu?

graf 21 Hodnocení stávající možnosti síťování a setkávání v rámci regionu v oblasti kultury

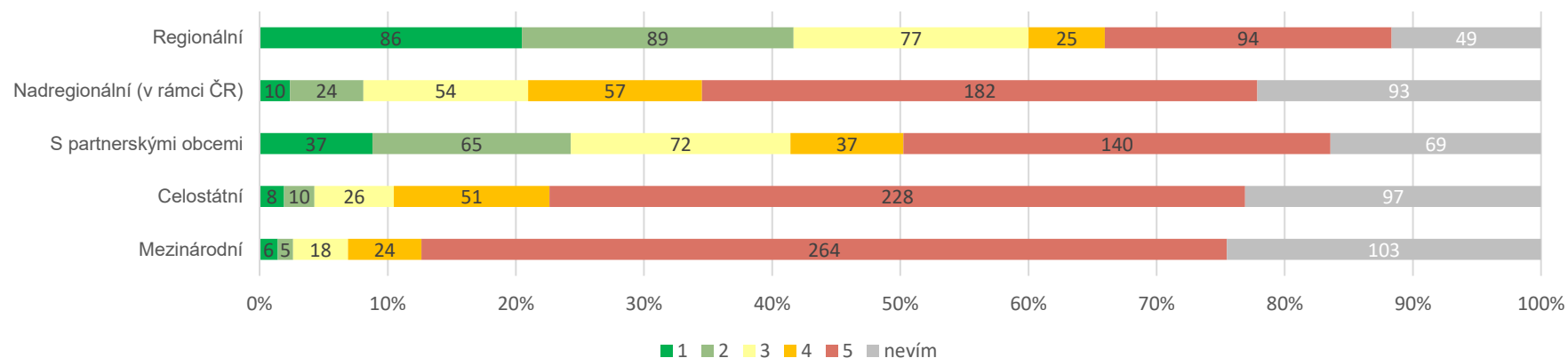
graf 22 Hodnocení stávající možnosti síťování a setkávání v rámci regionu v oblasti kulturního dědictví

4.2. Zapojení organizací v obci do spolupráce v oblasti kultury

Respondenti byli dotazováni, jak jsou obce zapojeny do následujících forem spolupráce. Nejlépe je hodnocena spolupráce na regionální úrovni, přestože je hodnocena průměrnou známkou 2,9. Nejhůře naopak mezinárodní spolupráce, která je hodnocena průměrnou známkou 4,7 (graf 23). V tabulce 2 jsou poté patrné rozdíly v hodnocení mezi kategoriemi obcí. ORP hodnotí spolupráci nejpozitivněji s průměrnou známkou 2,4, následují velké obce s průměrnou známkou 3,6, střední obce s průměrnou známkou 3,9 a malé obce do 499 obyvatel s průměrnou známkou 4,2.

graf 23 Jak jsou kulturní organizace ve vaší obci zapojeny do následujících forem spolupráce?

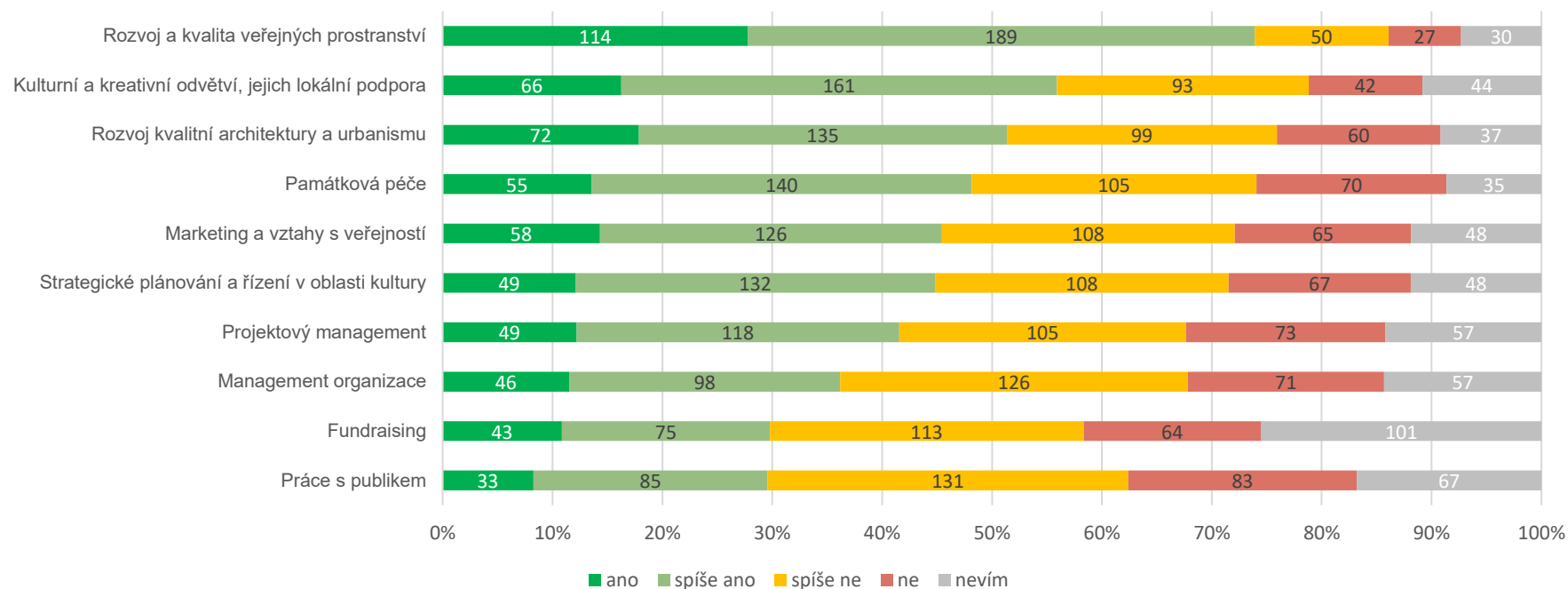
tabulka 2 Zapojení organizací v obci do spolupráce dle kategorie obce

	do 499	500 - 1 999	2 000 - 14 999	ORP	průměr
Regionální	3,3	2,6	2,3	2,0	2,9
Nadregionální (v rámci ČR)	4,4	4,2	3,8	2,3	4,2
S partnerskými obcemi	3,6	3,5	3,6	2,1	3,5
Celostátní	4,7	4,5	4,2	2,7	4,5
Mezinárodní	4,9	4,8	4,4	2,9	4,7
průměr	4,2	3,9	3,6	2,4	

4.3. Vzdělávání a metodická podpora

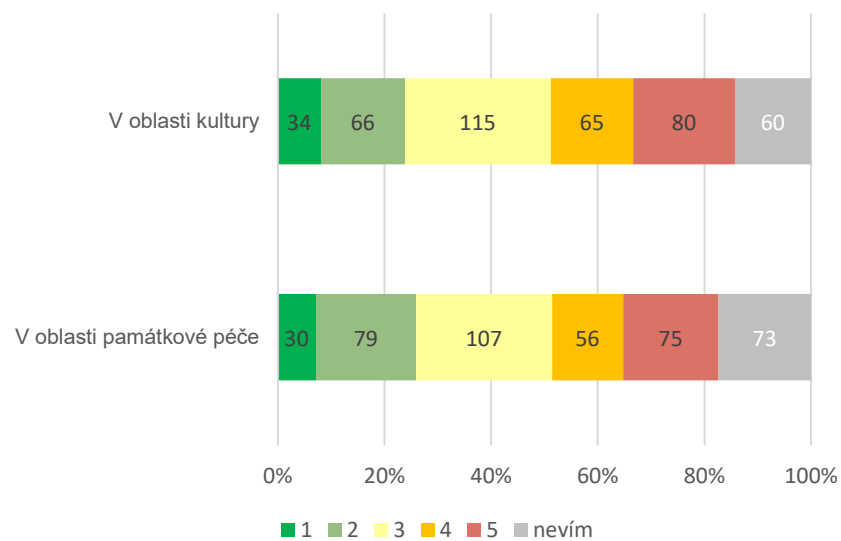
Vzdělání a metodickou podporu by respondenti nejvíce uvítali v oblasti rozvoje a kvality veřejných prostranství, v lokální podpoře kulturních a kreativních odvětví a v rozvoji kvalitní architektury a urbanismu. U čtyř nejméně poptávaných oblastí převažuje záporné hodnocení nad kladným (práce s publikem, fundraising, management organizace, projektový management) (graf 24).

graf 24 Uvítali byste možnost vzdělávání a metodické podpory v následujících oblastech?

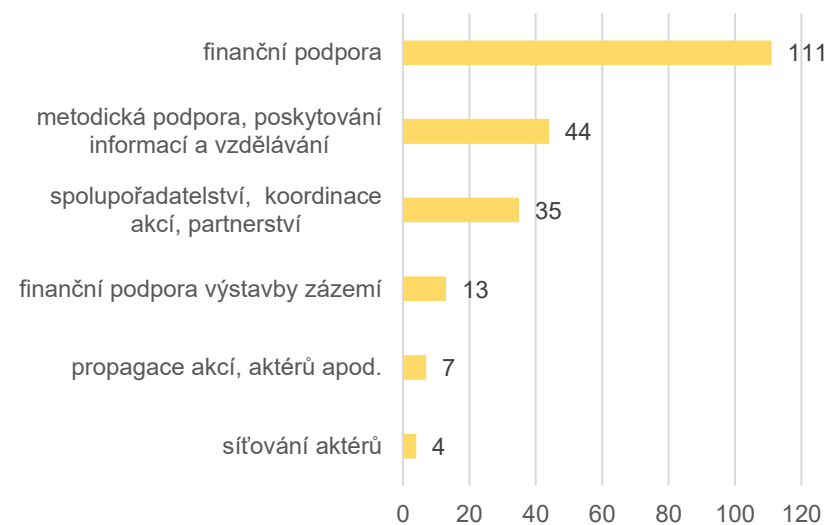

Kraj vnímá jen necelá čtvrtina z hodnotících respondentů jako silného partnera v oblasti podpory kultury a památkové péče (graf 25). Role kraje by měla být v oblasti budování kapacit a spolupráci v kultuře a kulturním dědictví zejména ve finanční podpoře. Jako další roli kraje silněji vnímají respondenti metodickou podporu a spolupořadatelství s koordinováním akcí (graf 26).

graf 25 Jak silným partnerem je pro obec kraj mezi ostatními partnery v oblasti podpory kultury a památkové péče?

graf 26 Jaká by měla být role kraje v oblasti budování kapacit a spolupráce v kultuře a kulturním dědictví v regionu

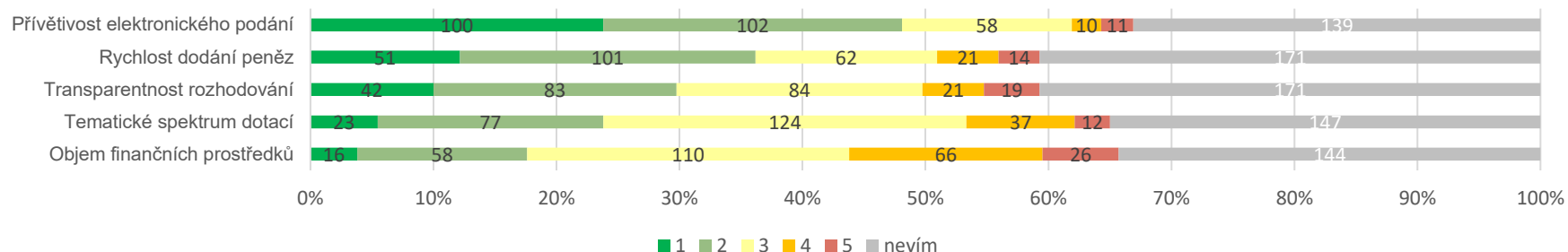

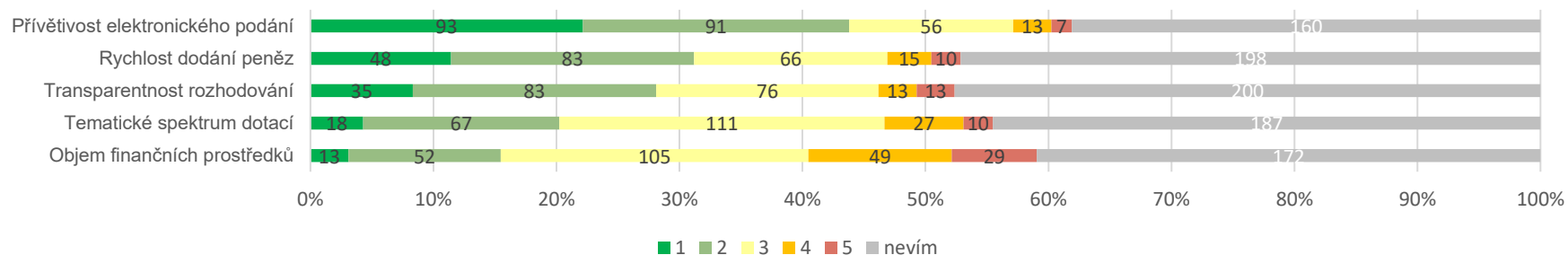
5. Hodnocení dotačních nástrojů Středočeského kraje

V oblasti čerpání podpory na kulturní aktivity z dotačních programů Středočeského kraje je respondenty nejlépe hodnocena přívětivost elektronického podání žádosti a rychlost dodání financí. S transparentností rozhodování je spokojena jen lehce nadpoloviční většina všech, kteří poskytli hodnocení. Nejhůře je hodnocen celkový objem finančních prostředků, který Středočeský kraj alokuje. Pro 30–40 % respondentů však bylo těžké tyto jednotlivé parametry hodnotit, a proto uvedli možnost *nevím* (graf 27). U čerpání podpory na kulturní dědictví jsou výsledky obdobné (graf 28). V otevřené otázce na možnosti zlepšení dotačního systému Středočeského kraje převažovalo zaměření na navýšení alokace finančních prostředků, rozšíření spektra dotací, zjednodušení administrativy a informovanost o dotacích, u kultury pak také podpora menších obcí.

graf 27 Jak hodnotíte možnost čerpat podporu na kulturní aktivity z dotačních programů Středočeského kraje?

graf 28 Jak hodnotíte možnost čerpat podporu na kulturní dědictví z dotačních programů Středočeského kraje?

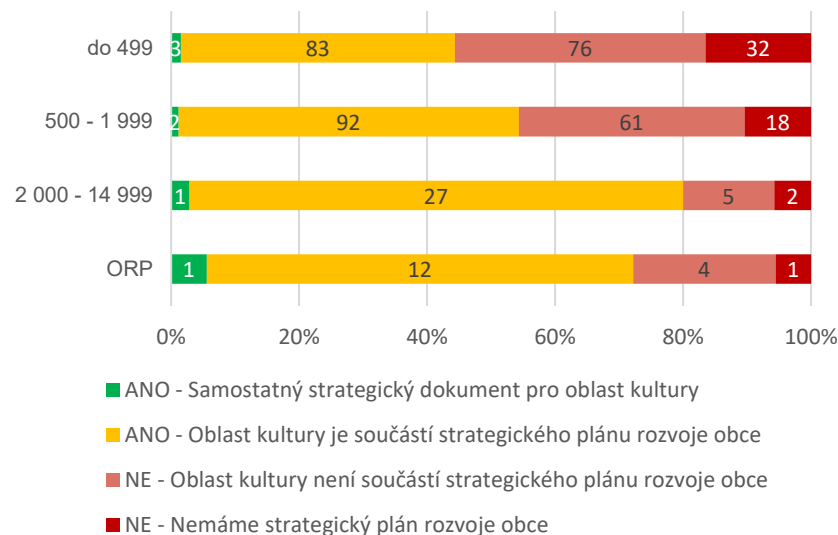

6. Zajištění kulturních služeb v obcích

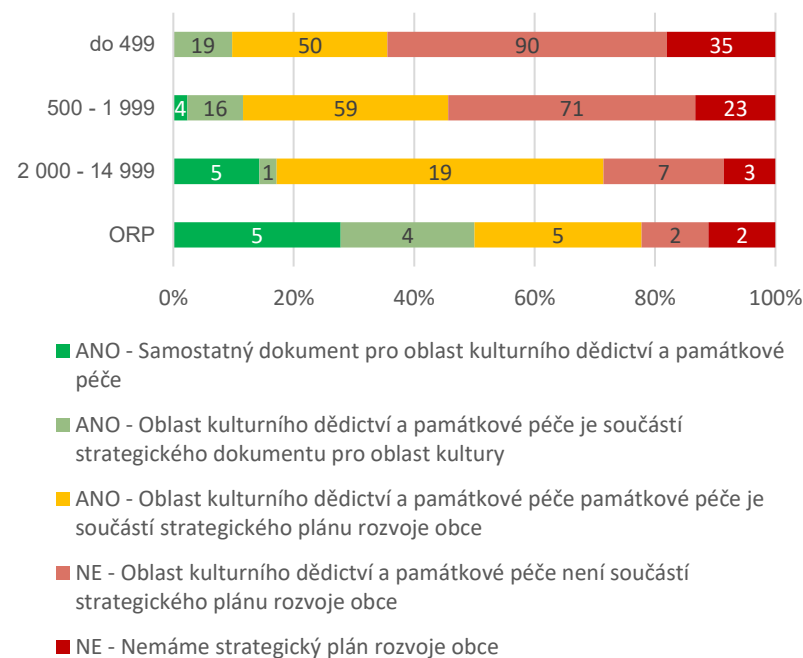
6.1. Strategické řízení a kapacity v obcích v oblasti kultury a kulturního dědictví

Lehce nadpoloviční většina všech respondentů má strategický dokument pro oblast kultury, ve velkých obcích a ORP téměř 80%. Ve většině z těchto obcí je kultura součástí strategického plánu obce, jednotky obcí pak mají přímo samostatnou kulturní strategii (graf 29). Oblast kulturního dědictví a památkové péče má zahrnutou ve svých strategických dokumentech téměř 45 % obcí, většinou opět jako součást strategického plánu rozvoje obce (graf 30). Více jsou dokumenty aktivně využívány v oblasti kultury (graf 31). Pouze zhruba třetina obcí hodnotí míru aktivního využívání strategických dokumentů pozitivně.

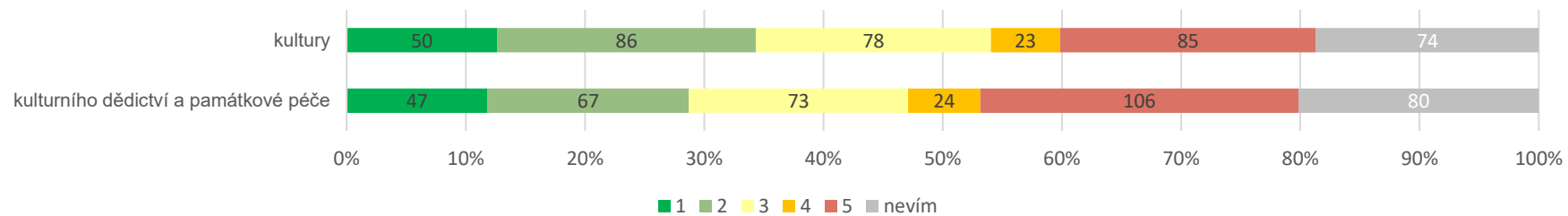
graf 29 Má vaše obec aktuální strategický dokument pro oblast kultury?

graf 30 Má vaše obec strategický dokument pro oblast kult. dědictví a památkové péče?

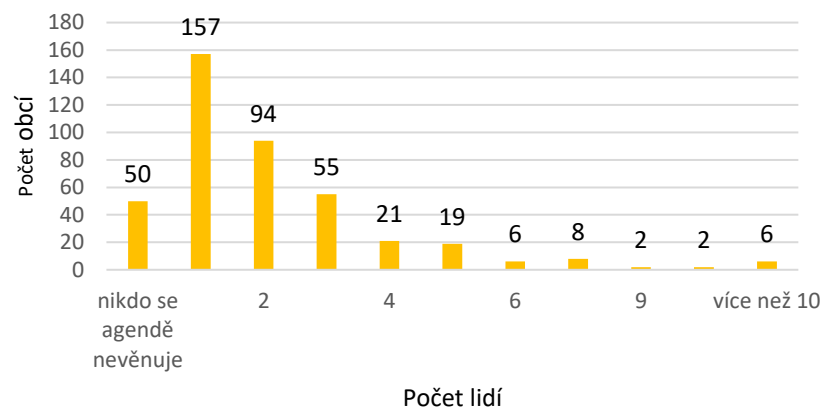

graf 31 Jsou dokumenty aktivně využívány jako nástroj řízení rozvoje obce (řídí se jimi úřad, politická reprezentace?) v oblasti:

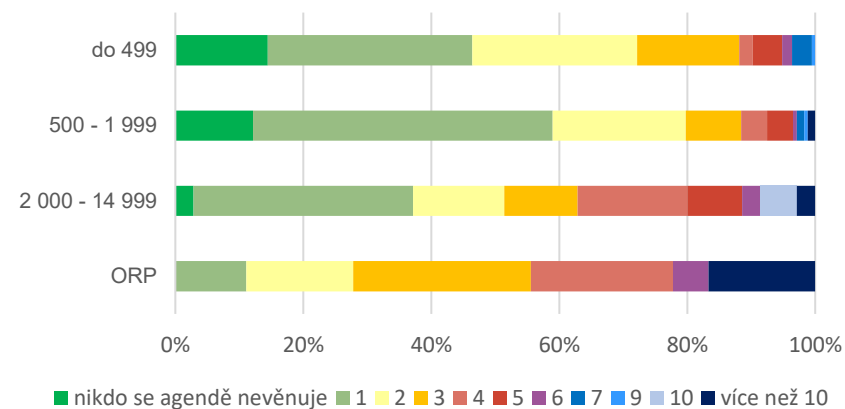

Nejčastěji se agendě kultury na úřadě věnuje 1–3 zaměstnanci (graf 32). S velikostí obcí se počet zaměstnanců zvyšuje, s výjimkou malých obcí, kde jsou počty vyšší (je možné, že se jedná o případy, kdy je např. zřizovaná kulturní organizace organizační složkou obecního úřadu (graf 33)). Více než polovina obcí uvádí, že tento počet je dostatečný (graf 34). Mezi malými a středními obcemi je několik, v nichž se agendě kultury na úřadě nikdo nevěnuje, ve velkých obcích je to výjimečný stav a mezi ORP takovou nenajdeme.

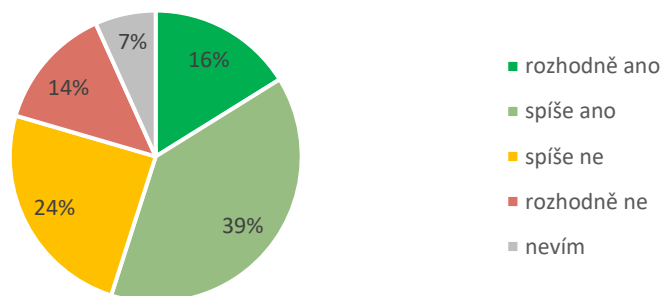
graf 32 Počet lidí, kteří se na úřadě věnují agendě kultury

graf 33 Počet dle velikost obce

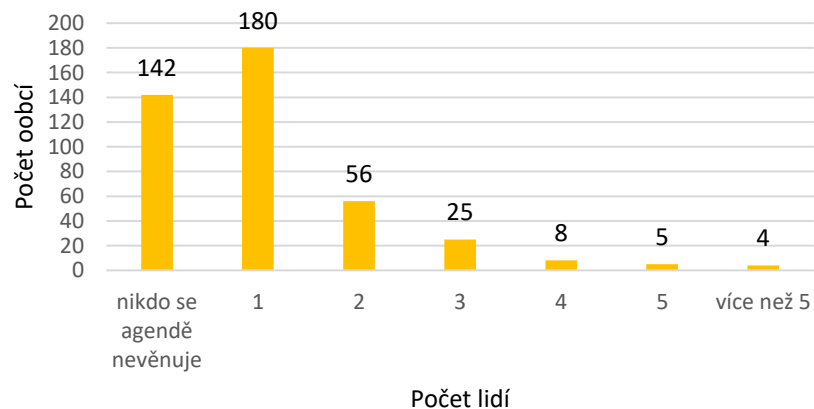

graf 34 Je tento počet dostačující?

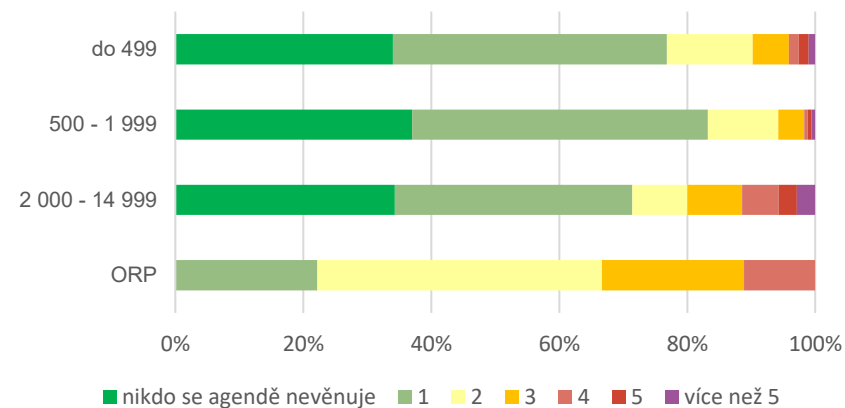

Agendu kulturního dědictví a památkové péče mají v obcích nejčastěji na starosti 1-2 zaměstnanci úřadu (graf 35). 142 respondentů uvedlo, že se této agendě nikdo nevěnuje. Nejmenší počet zaměstnanců věnujících se agendě kulturního dědictví a pam. péči uvádí střední obce, směrem k větším obcím se pak jejich počet zvyšuje. Žádná z obcí s rozšířenou působností neuvedla, že by se v ní nikdo této agendě nevěnoval (graf 36). Necelá polovina obcí uvádí, že je aktuální počet zaměstnanců věnujících se této agendě dostatečný (graf 37).

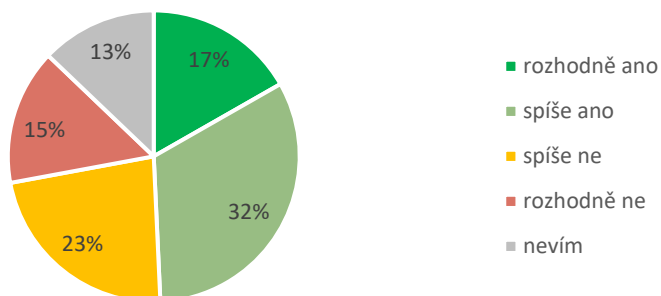
graf 35 Počet lidí, kteří se na úřadě věnují agendě kulturního dědictví a památkové péče

graf 36 Počet dle velikosti obce graf

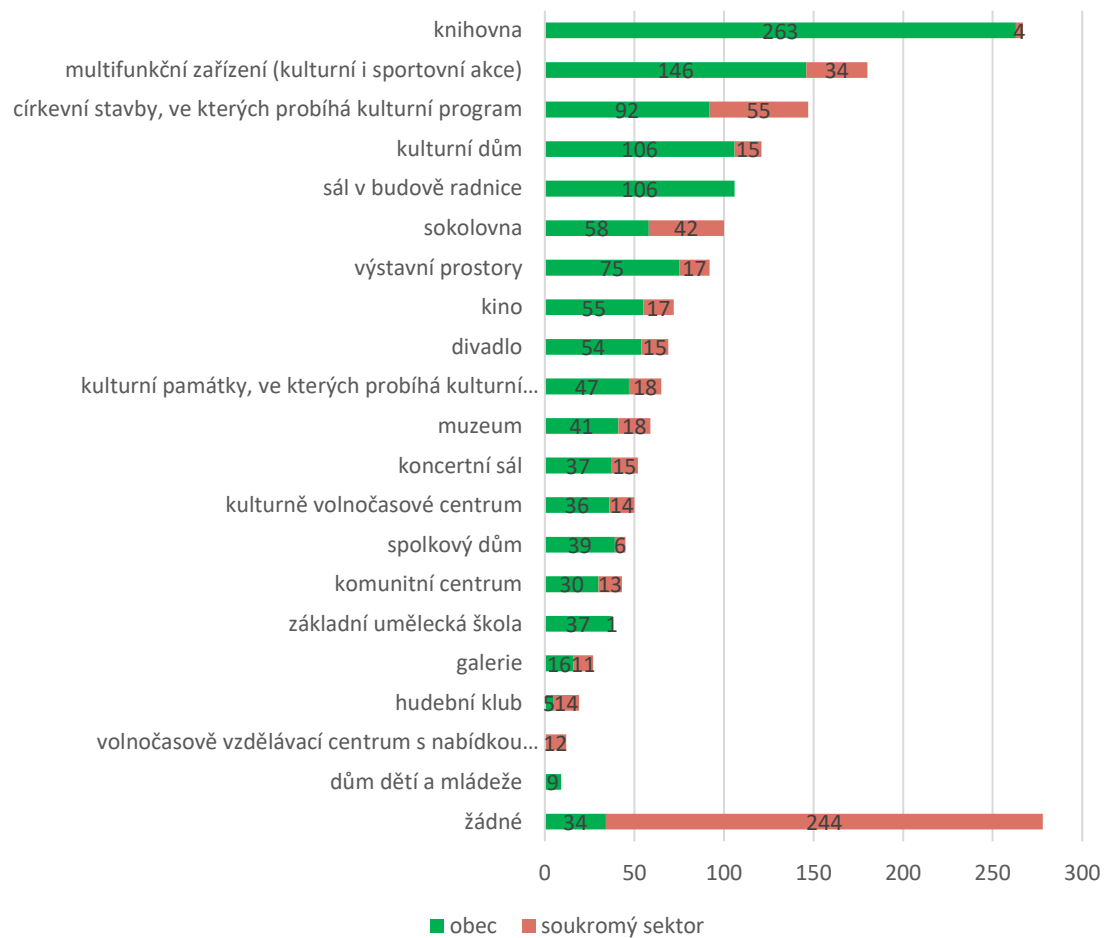
graf 37 Je tento počet dostačující?

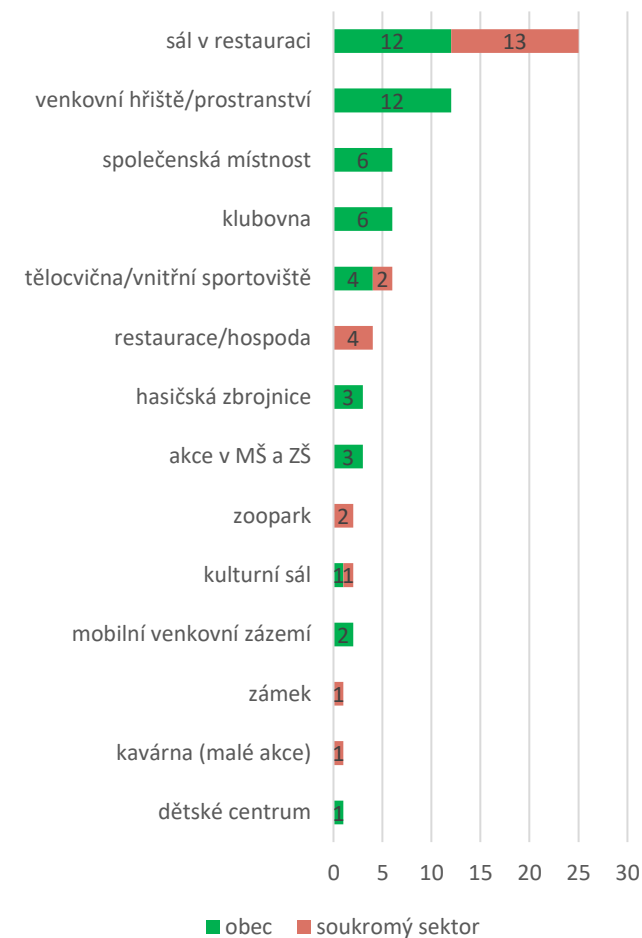
6.2. Zajištění kulturní infrastruktury

Nejčastěji obce zajišťují fungování knihovny, multifunkčního prostoru a kulturního domu. Velmi málo obcí zajišťuje dům dětí a mládeže a hudební klub, ten provozuje častěji soukromý sektor, 34 obcí uvedlo, že nezajišťují žádné zařízení (graf 39). Celkem 244 respondentů uvedlo, že u nich soukromý sektor nezajišťuje žádné kulturní služby. Nejčastější kulturní službou, kterou soukromý sektor zajišťuje jsou církevní stavby, ve kterých probíhá kulturní program, a sokolovny. V grafech 40–46 je přehled zařízení zajišťovaných obcí či soukromým sektorem u jednotlivých kategorií obcí dle velikosti. V kategorii velikosti obce do 499 obyvatel odpovídalo 194 respondentů, v kategorii od 500 do 1 999 obyvatel 173, v kategorii od 2000 do 14 999 obyvatel 35, a v rámci ORP 18 zástupců obcí. Odpovědi u jednotlivých velikostních kategorií jsou rozděleny do dvou grafů – „předdefinované odpovědi“, kde obce vybíraly ze seznamu zařízení, a „jiné odpovědi“, kde obce doplňovaly další zařízení mimo seznam.

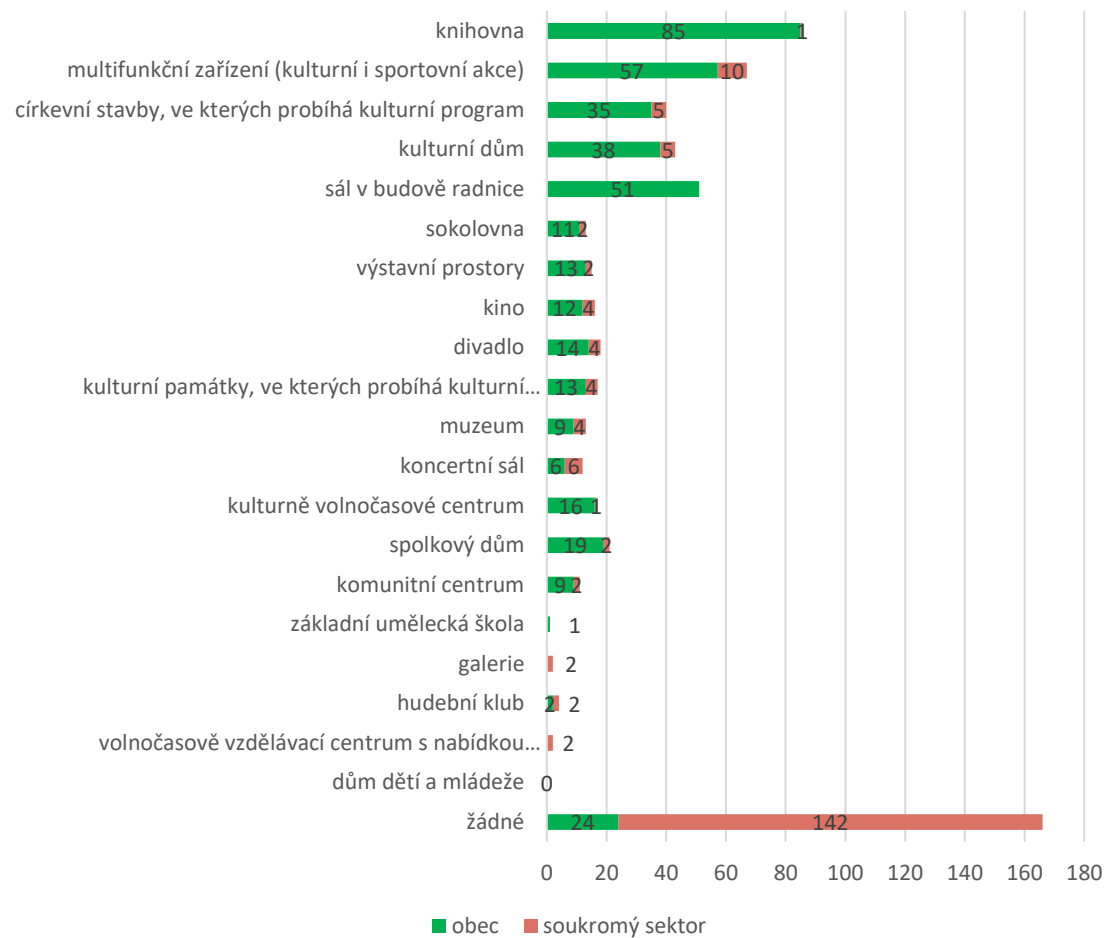
graf 39 Jaká kulturní, kulturně komunitní, či kulturně vzdělávací zařízení zajišťuje vaše obec vs. soukromý sektor? Středočeský kraj – předdefinované odpovědi

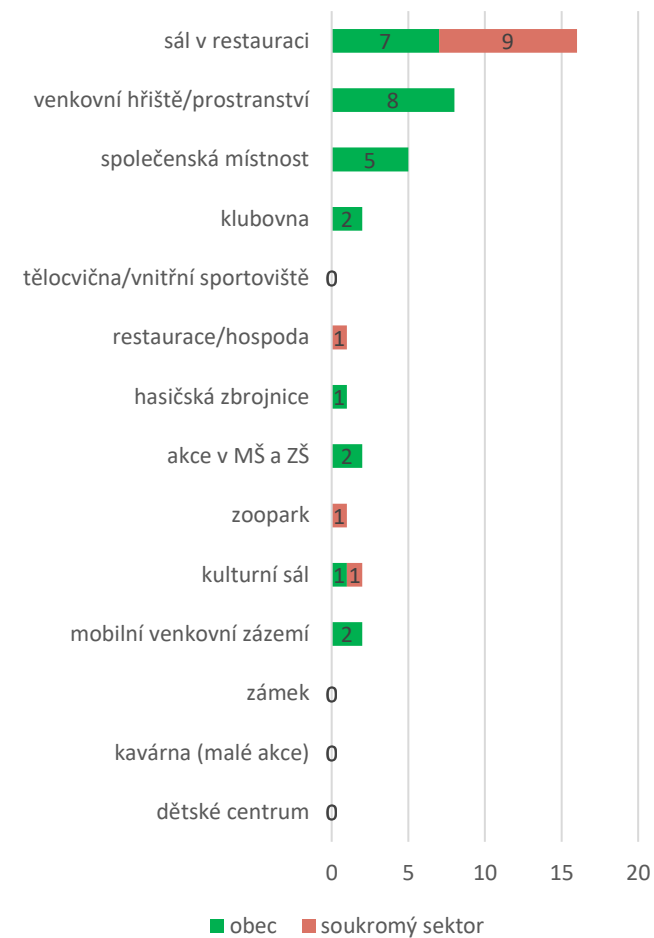
graf 38 Jaká kulturní, kulturně komunitní, či kulturně vzdělávací zařízení zajišťuje vaše obec vs. soukromý sektor? Středočeský kraj – jiné odpovědi

graf 41 Jaká kulturní, kulturně komunitní, či kulturně vzdělávací zařízení zajišťuje vaše obec vs. soukromý sektor? Obce do 499 obyvatel – předdefinované odpovědi

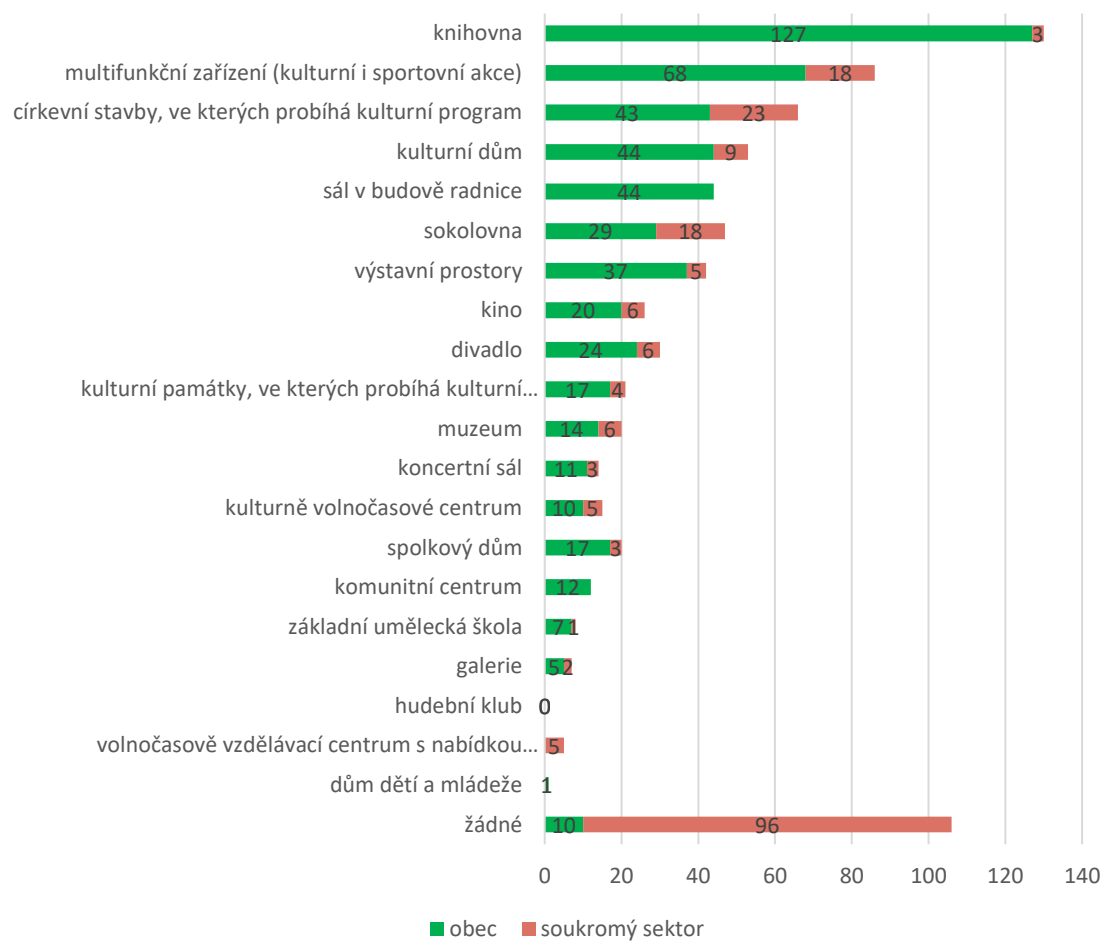

graf 40 Jaká kulturní, kulturně komunitní, či kulturně vzdělávací zařízení zajišťuje vaše obec vs. soukromý sektor? Obce do 499 obyvatel – jiné odpovědi

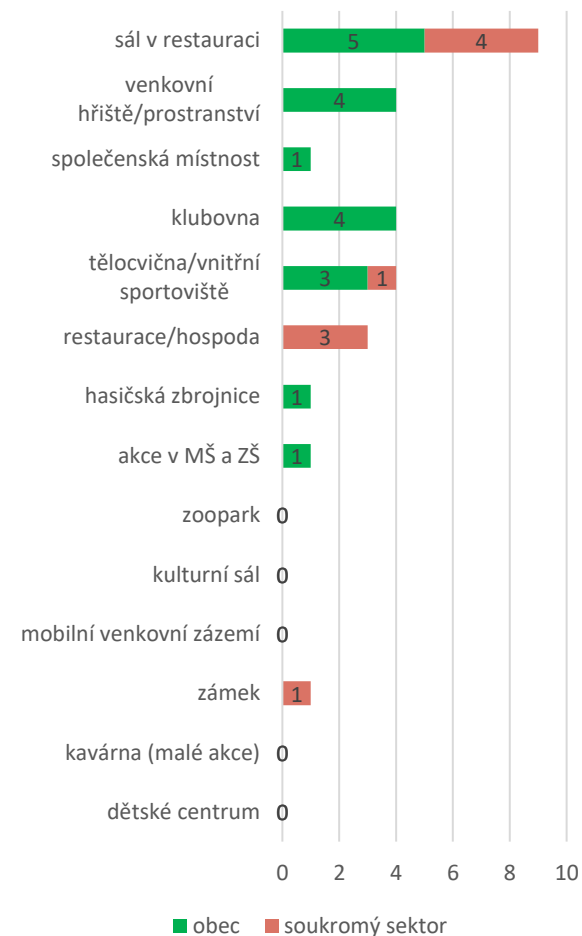

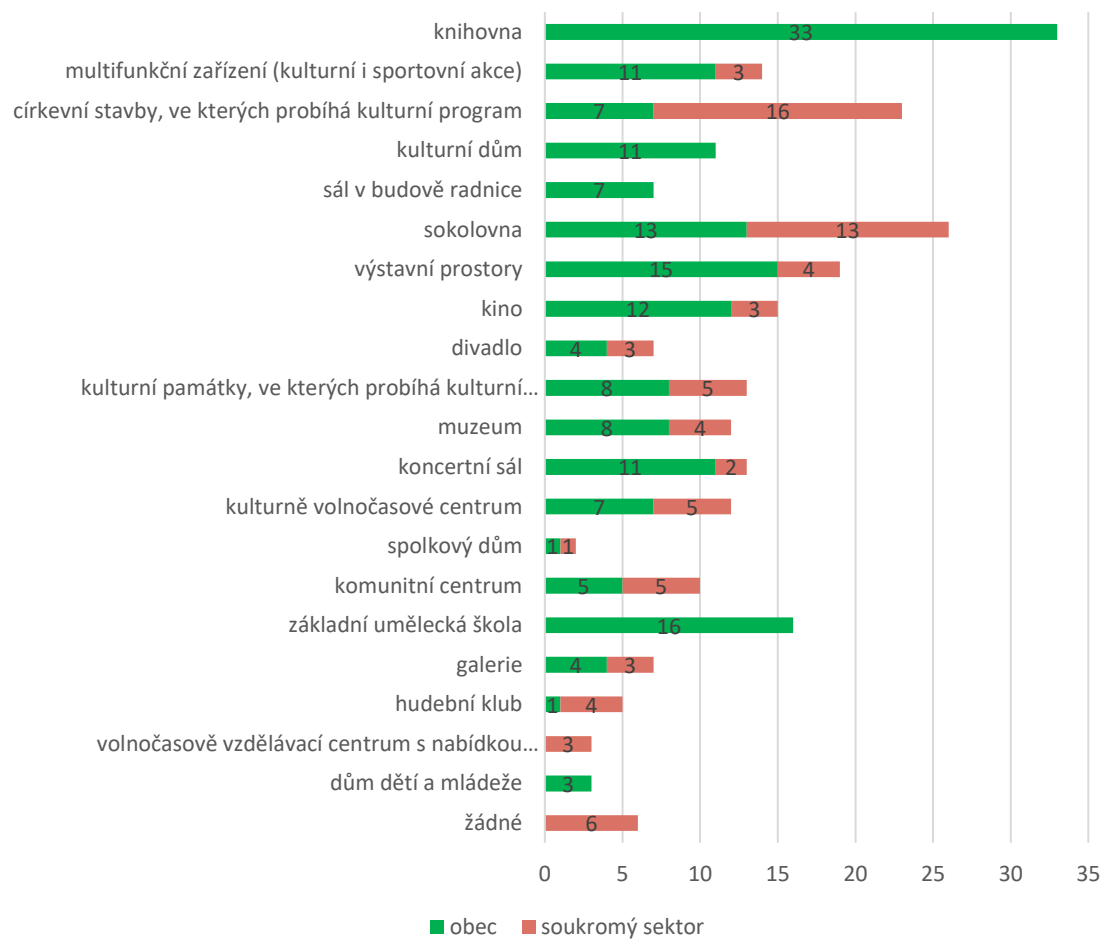
graf 43 Jaká kulturní, kulturně komunitní, či kulturně vzdělávací zařízení zajišťuje vaše obec vs. soukromý sektor? Obce od 500 do 1 999 obyvatel – předdefinované odpovědi

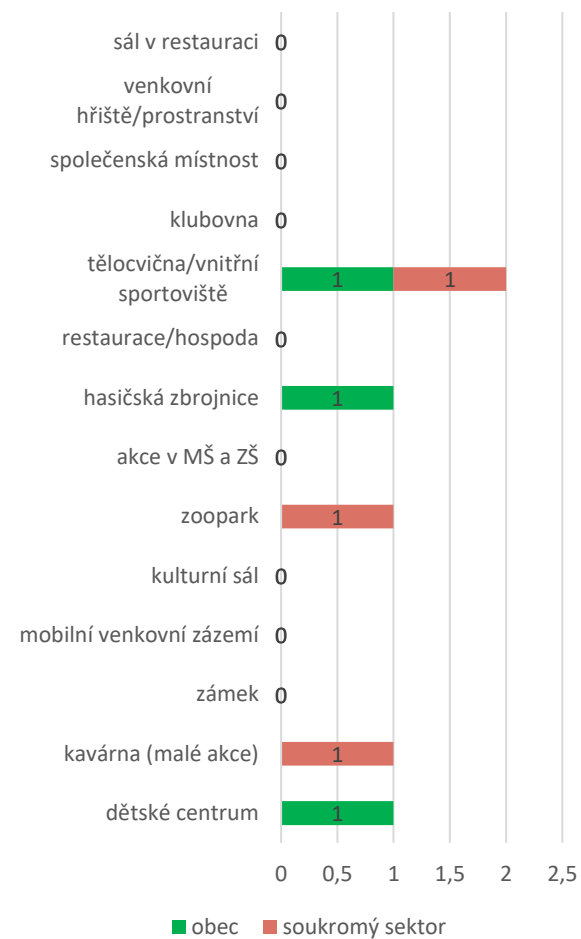
graf 42 Jaká kulturní, kulturně komunitní, či kulturně vzdělávací zařízení zajišťuje vaše obec vs. soukromý sektor? Obce od 500 do 1 999 obyvatel – jiné odpovědi

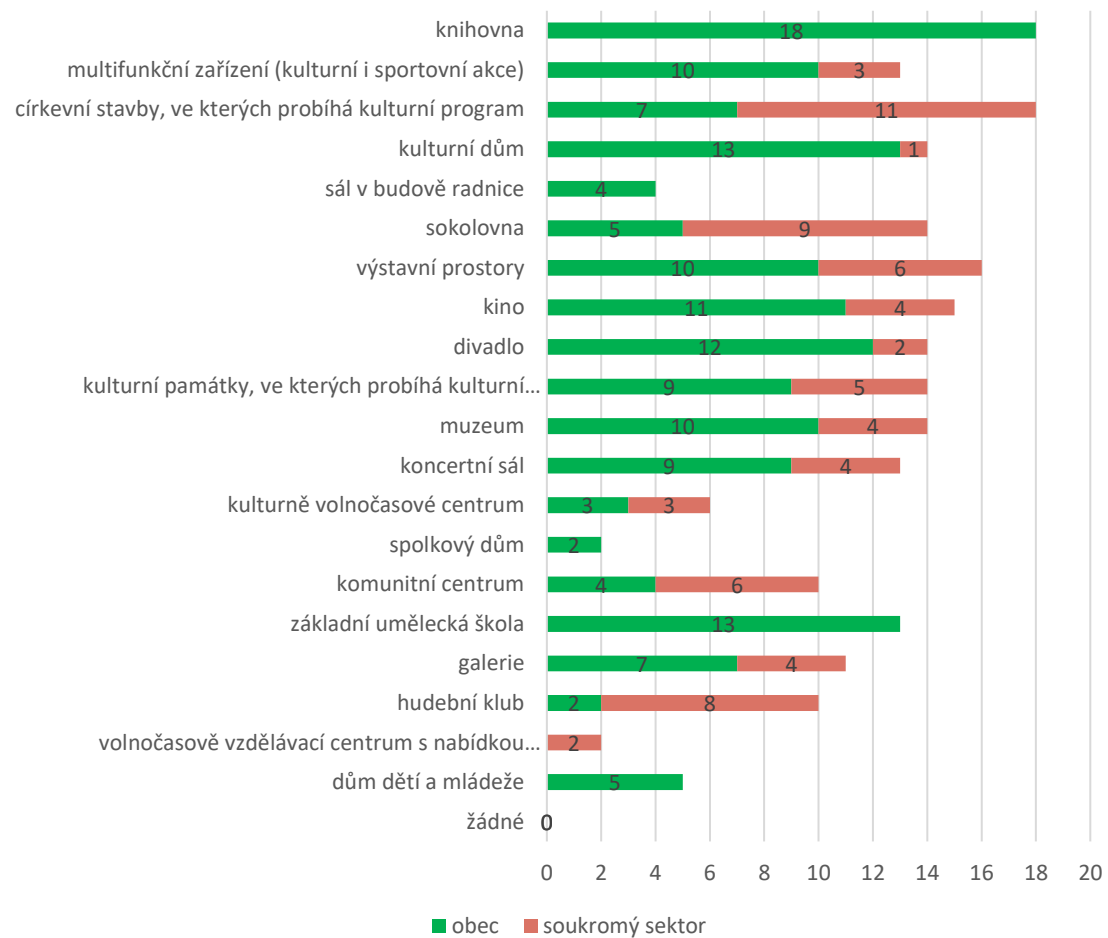
graf 45 Jaká kulturní, kulturně komunitní, či kulturně vzdělávací zařízení zajišťuje vaše obec vs. soukromý sektor? Obce od 2 000 do 14 999 obyvatel – předdefinované odpovědi

graf 44 Jaká kulturní, kulturně komunitní, či kulturně vzdělávací zařízení zajišťuje vaše obec vs. soukromý sektor? Obce od 2 000 do 14 999 obyvatel – jiné odpovědi

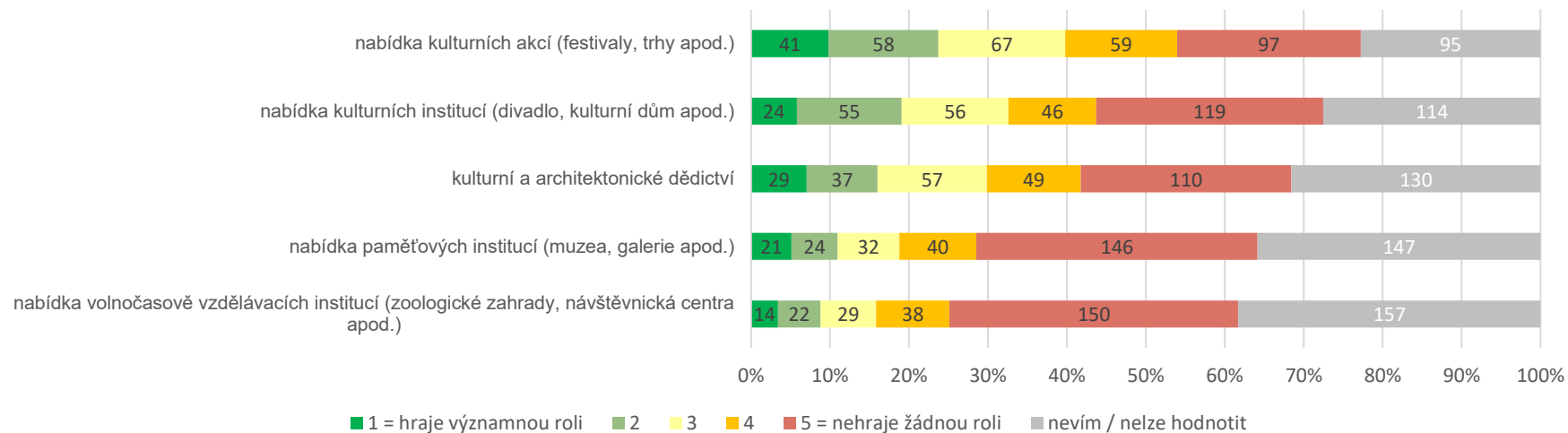
graf 46 Jaká kulturní, kulturně komunitní, či kulturně vzdělávací zařízení zajišťuje vaše obec vs. soukromý sektor? ORP – předdefinované odpovědi

6.3. Význam kultury a kulturního dědictví pro cestovní ruch

Pro cestovní ruch jsou v obcích nejvýznamnější nabídky kulturních akcí, nabídka kulturních institucí či kulturní a architektonické dědictví (graf 47).

graf 47 Jak významnou roli pro cestovní ruch ve vaší obci hraje:

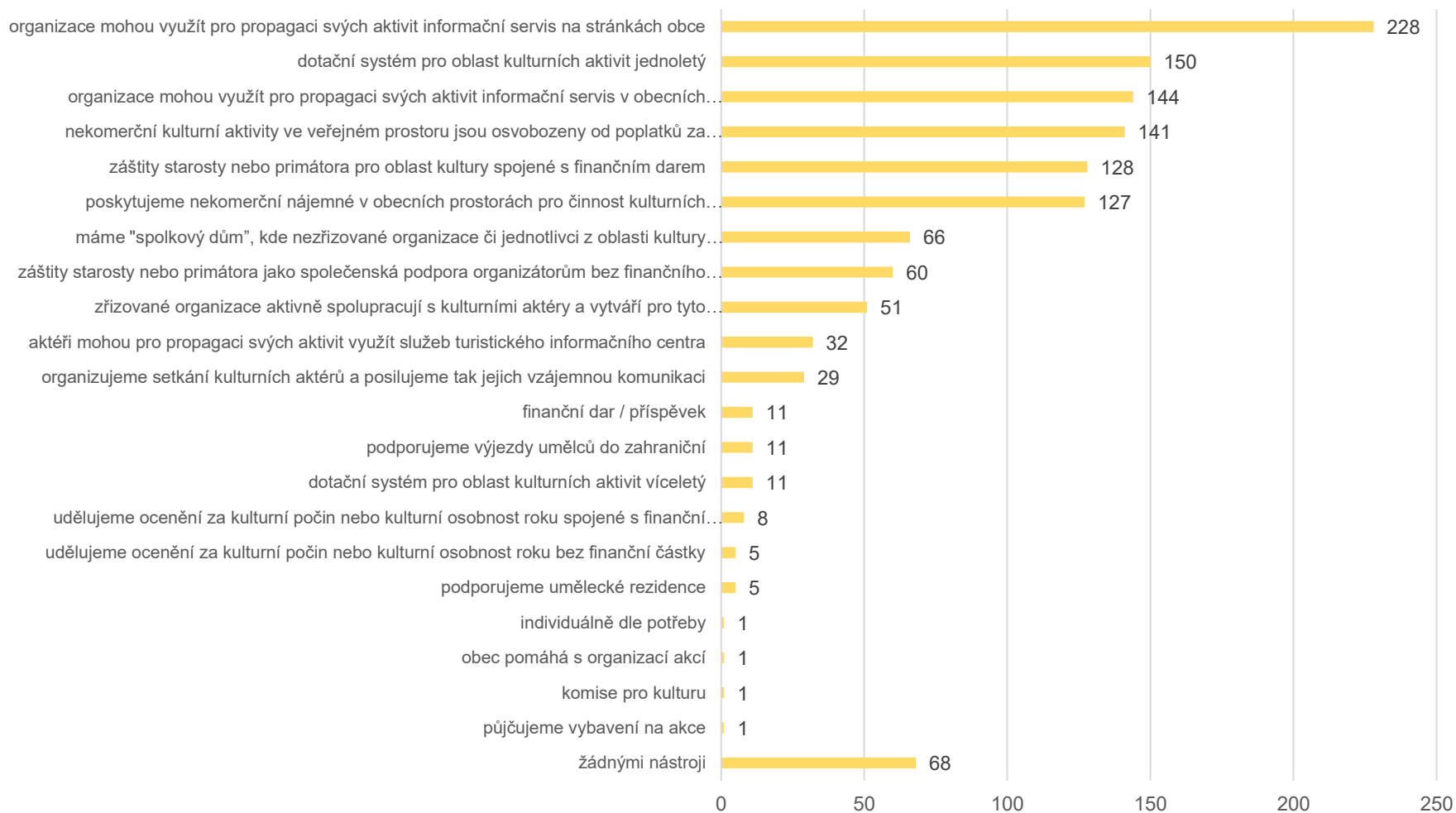

6.4. Nástroje podpory kultury a kulturního dědictví

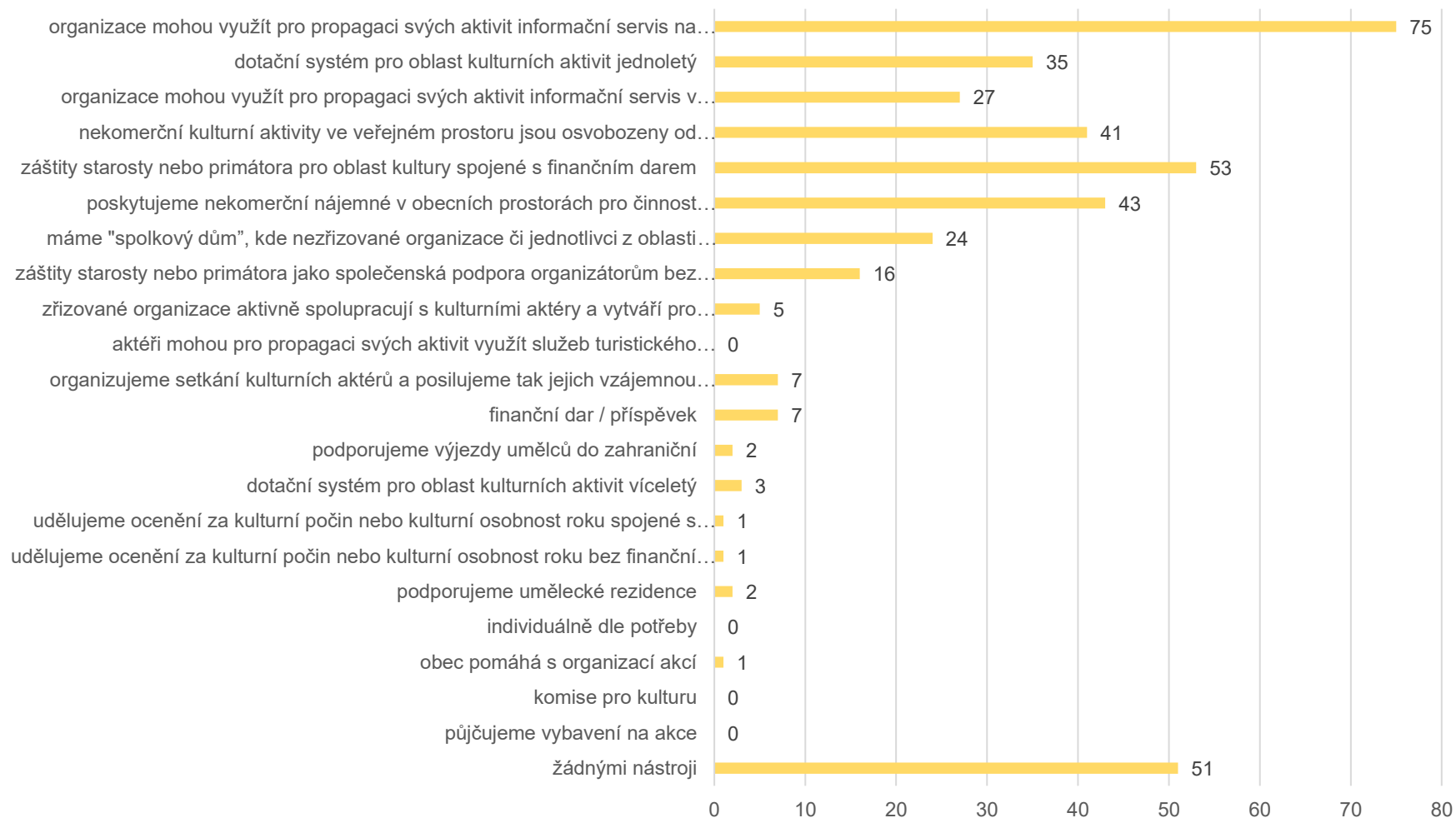
V oblasti kultury a kulturně komunitního dění nejčastěji obce podporují nezřizované organizace a jednotlivce tím, že mohou tyto aktéři využít k propagaci svých aktivit informační servis na stránkách obce, což uvedlo celkem 228 respondentů. Druhou nejčastější formou podpory je jednoletý dotační systém pro oblast kulturních aktivit, který uvádí celkem 150 zástupců obcí. Třetí nejčastější formou je možnost propagace kulturních aktivit v obecních novinách. Žádnými nástroji tuto oblast nepodporuje 68 respondentů, 51 z nich je z malých obcí, 17 ze středních obcí. (graf 48). Obce velmi málo podporují výjezdy umělců do zahraničí nebo umělecké rezidence na jejich území, víceletý dotační systém využívají jen jednotky obcí, stejně tak ocenění za kulturní počin.

U obcí do 499 obyvatel jsou nejčastější formou podpory propagace na stránkách obce a záštita starosty spojená s finanční podporou, jen několik malých obce uděluje ocenění či podporuje výjezdy umělců do zahraničí (graf 49). Střední a velké obce nejčastěji využívají nástroj propagace na stránkách obce a v obecních novinách, jen jednotky respondentů uvedli, že podporují rezidence umělců, mají víceletý dotační systém nebo disponují víceletým grantovým systémem (graf 50, graf 51). ORP nejčastěji využívají jako nástroj podpory jednoleté dotace, propagaci na webu a v novinách města, záštitu starosty/primátora a propagaci v rámci služeb turistického informačního centra (graf 52). Naopak jen přibližně čtvrtina ORP uvádí, že podporují výjezdy umělců do zahraničí, organizují setkání aktérů nebo udělují ocenění pro kulturní aktéry. Pouze dvě ORP mají víceletý dotační systém.

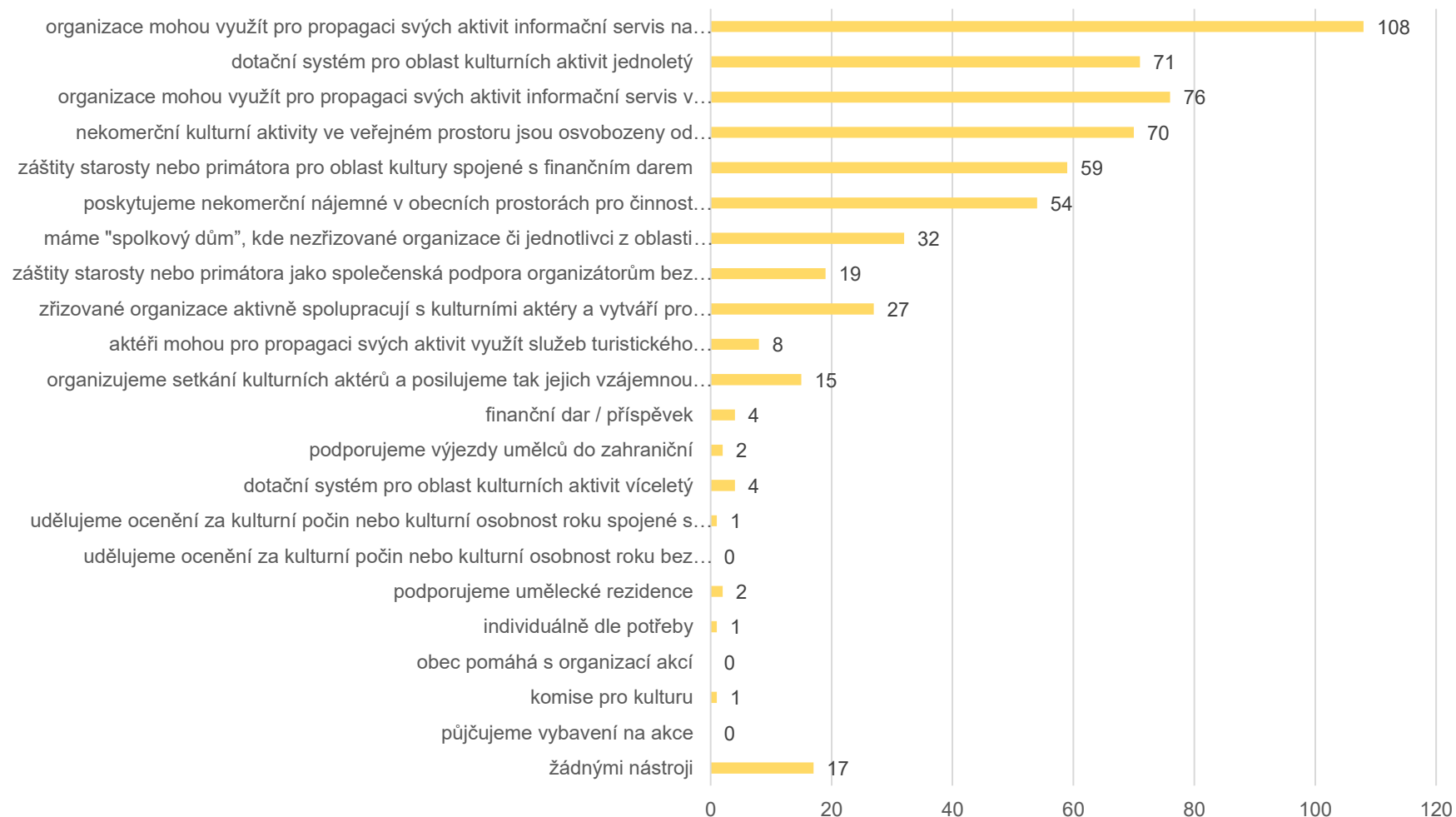
graf 48 Jakými nástroji vaše obec podporuje nezřizované organizace a jednotlivce v oblasti kultury a kulturně komunitního dění, kteří poskytují služby pro obyvatele?

graf 49 Jakými nástroji vaše obec podporuje nezřizované organizace a jednotlivce v oblasti kultury a kulturně komunitního dění, kteří poskytují služby pro obyvatele? obce do 499 obyvatel

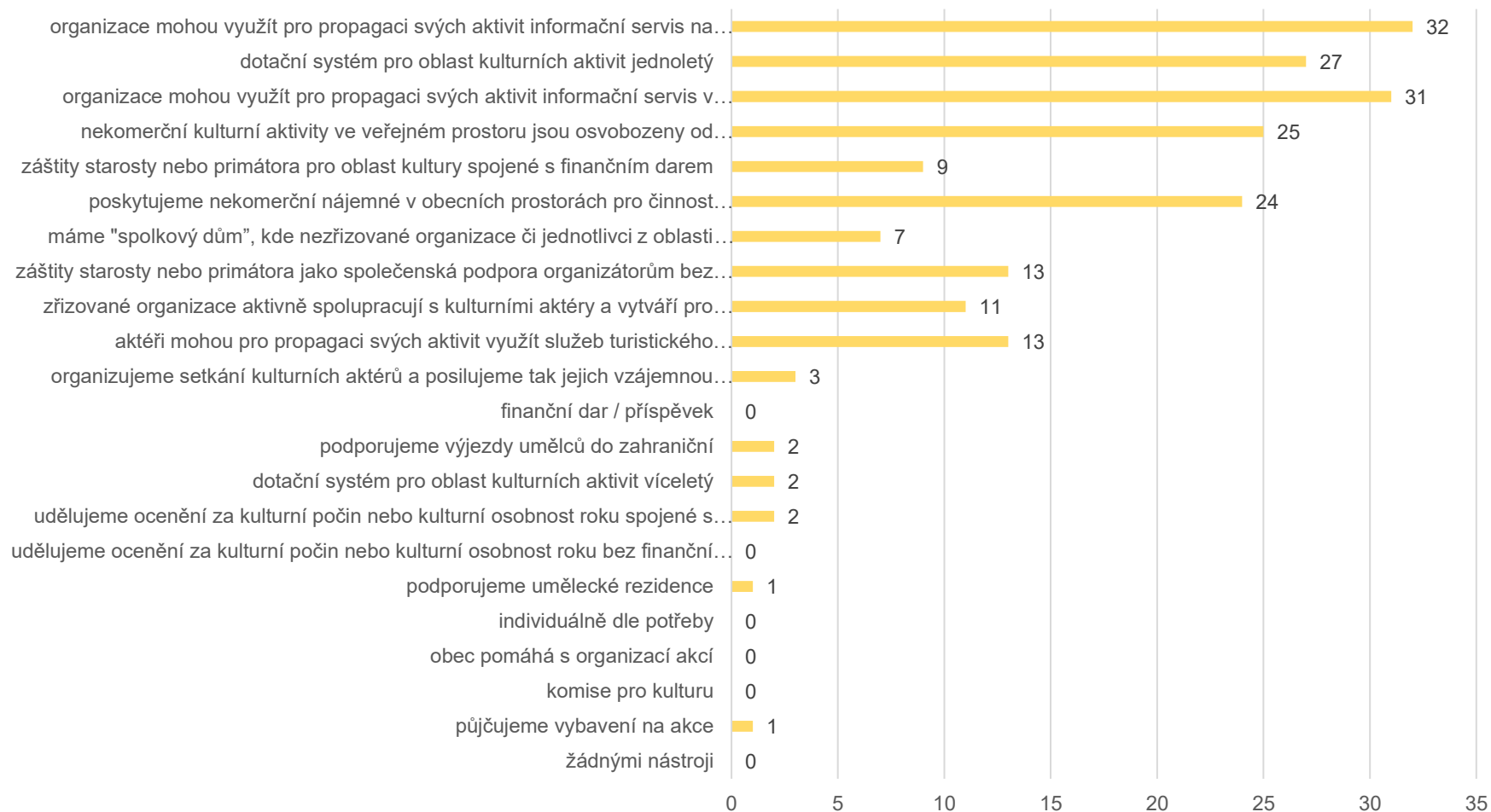

graf 50 Jakými nástroji vaše obec podporuje nezřizované organizace a jednotlivce v oblasti kultury a kulturně komunitního dění, kteří poskytují služby pro obyvatele? obce od 500 do 1 999 obyvatel

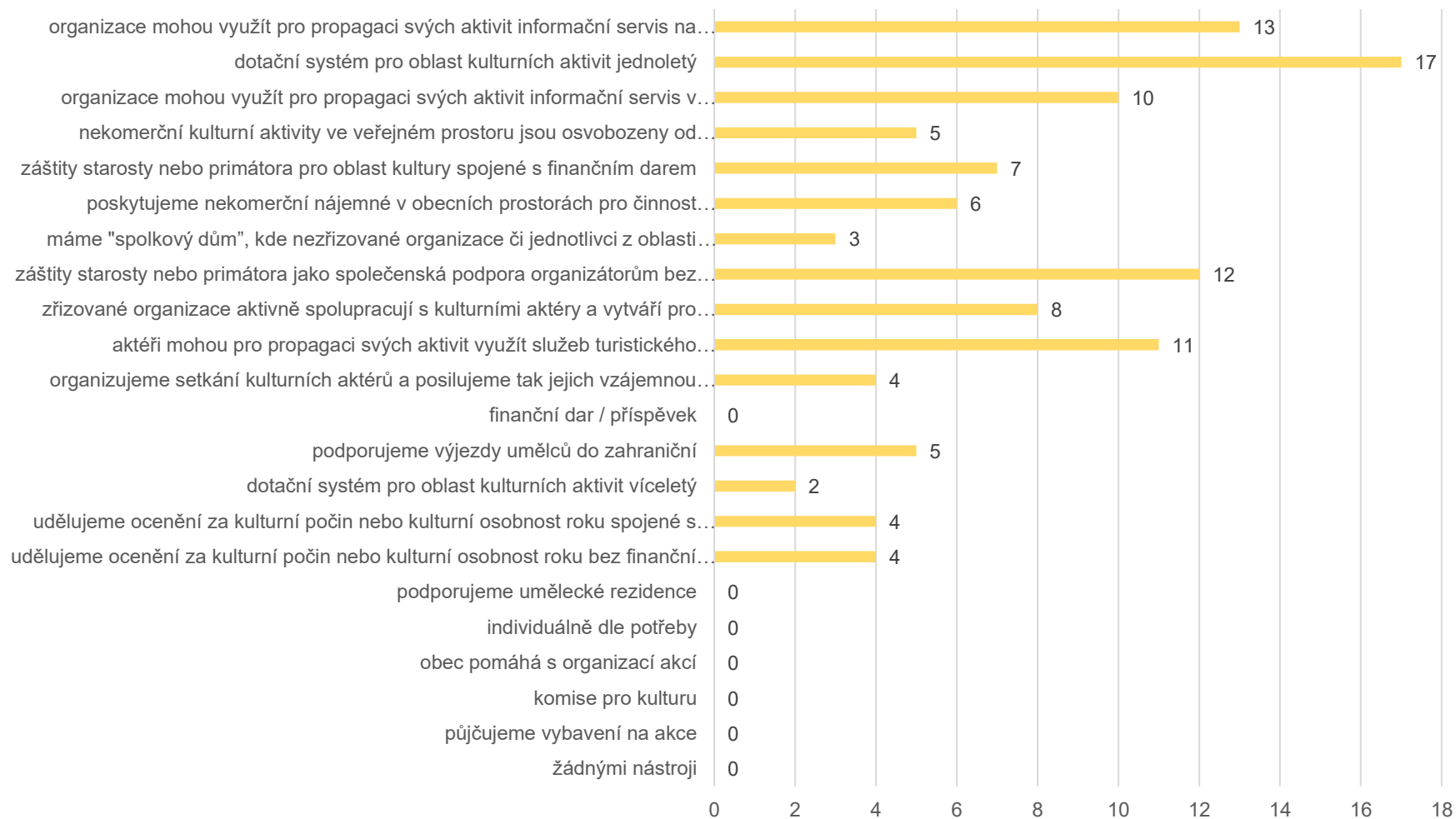

graf 51 Jakými nástroji vaše obec podporuje nezřizované organizace a jednotlivce v oblasti kultury a kulturně komunitního dění, kteří poskytují služby pro obyvatele? obce od 2 000 do 14 999 obyvatel

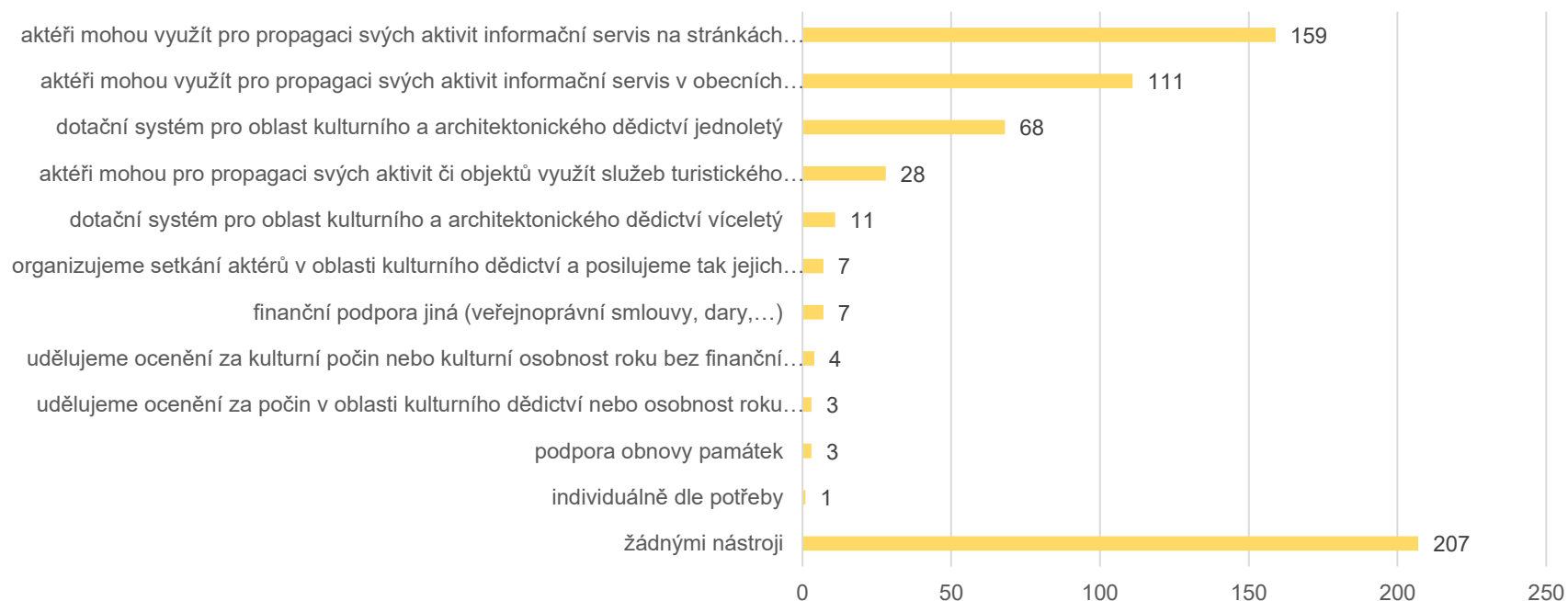

graf 52 Jakými nástroji vaše obec podporuje nezřizované organizace a jednotlivce v oblasti kultury a kulturně komunitního dění, kteří poskytují služby pro obyvatele? ORP

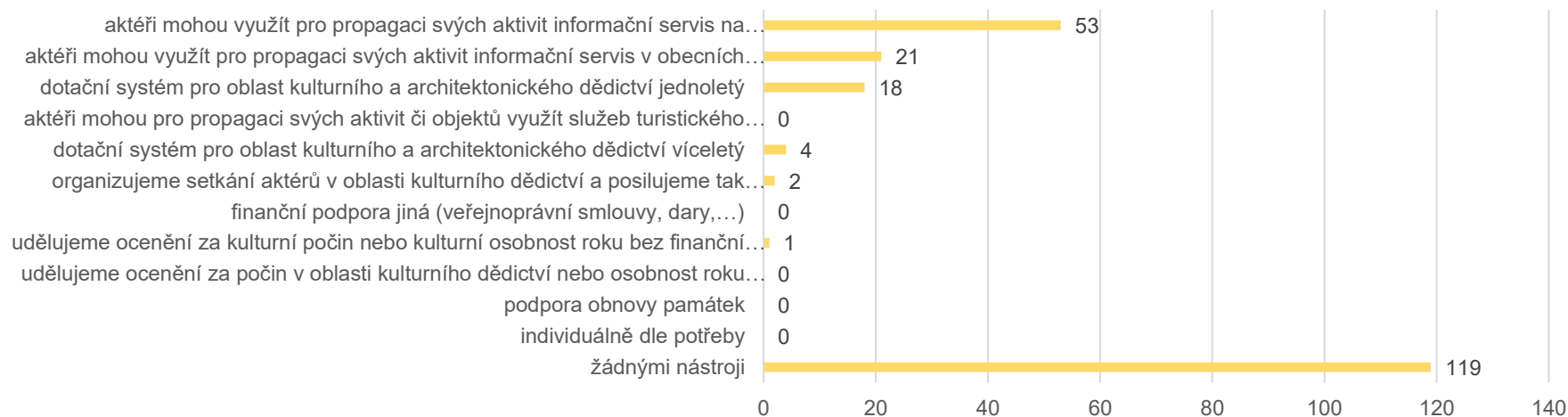

V oblasti kulturního dědictví obce nejčastěji podporují aktéry formou propagace jejich aktivit na obecních stránkách a v novinách. Celkem téměř polovina respondentů (207) uvedla, že organizace a aktéry z oblasti kulturního dědictví nijak nepodporují (graf 53), jedná se zejména o malé (119) a střední (79) obce, ale i 8 velkých obcí. Nejméně využívanými nástroji jsou podpora obnovy památek a udělování ocenění. V nejmenších obcích do 499 obyvatel nejvíce využívají nástroje propagace na stránkách obce (graf 54). Střední a velké obce nejvíce využívají nástroje propagace na obecním webu a v novinách. Jen výjimečně mají tyto obce víceletý dotační program, organizují setkání aktérů a udělují ocenění (graf 55 a graf 56). U obcí ORP jsou nejčastějšími nástroji propagace na obecních stránkách a využití služeb turistického informačního centra k propagaci aktivit jednotlivých aktérů nebo přímo objektů kulturního dědictví. Žádná z obcí ORP neuváděla, že by organizovala setkání aktérů v oblasti kulturního dědictví (graf 57).

graf 53 Jakými nástroji vaše obec podporuje organizace a aktéry v oblasti kulturního dědictví?

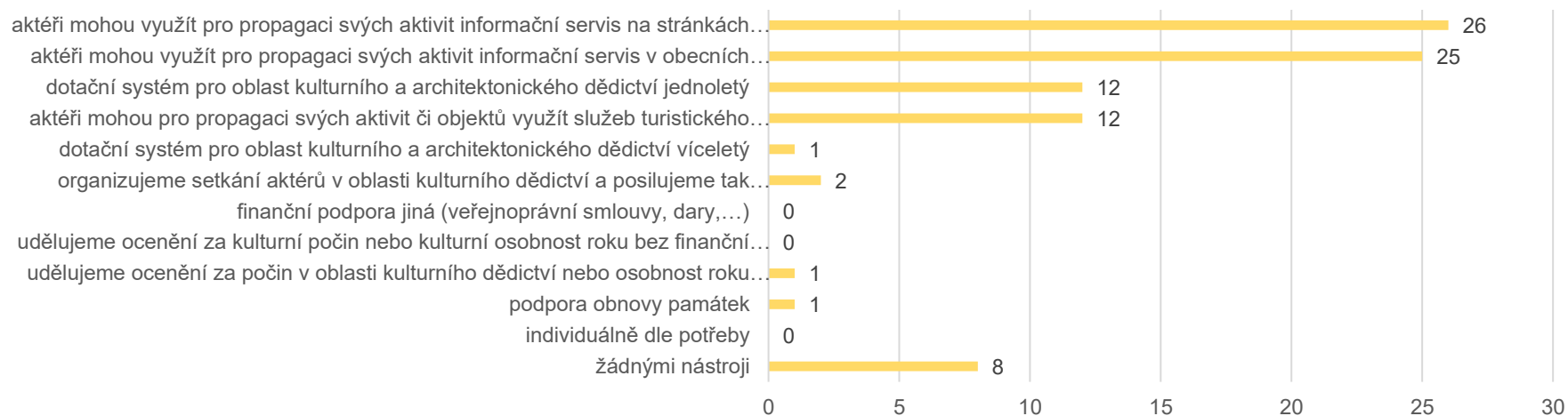
graf 54 Jakými nástroji vaše obec podporuje organizace a aktéry v oblasti kulturního dědictví? Obce do 499 obyvatel

graf 55 Jakými nástroji vaše obec podporuje organizace a aktéry v oblasti kulturního dědictví? Obce od 500 do 1 999 obyvatel

graf 56 Jakými nástroji vaše obec podporuje organizace a aktéry v oblasti kulturního dědictví? Obce od 2 000 do 14 999 obyvatel

graf 57 Jakými nástroji vaše obec podporuje organizace a aktéry v oblasti kulturního dědictví? ORP

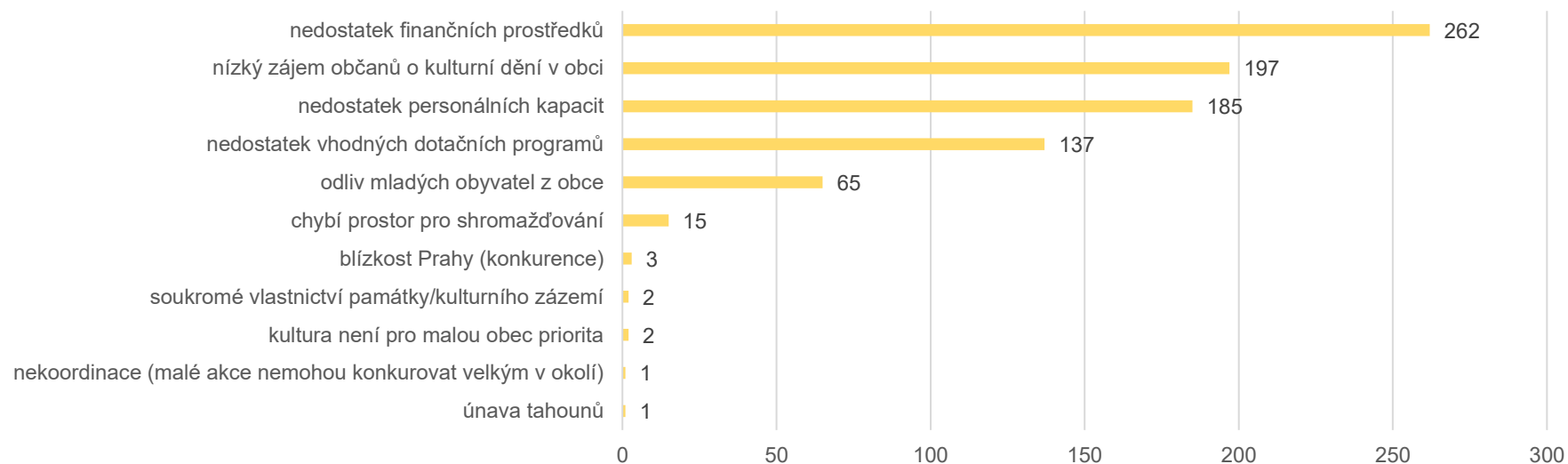
7. Aktuální a budoucí rozvoj kultury a kulturního dědictví v obcích Středočeského kraje

Největší hrozby ohrožující rozvoj kultury a kulturního dědictví v obci spatřují respondenti v nedostatku finančních prostředků, což uvedlo celkem 262 z nich, související hrozbou je nedostatek vhodných dotačních programů, kterého se obává 137 respondentů. Druhou nejčastěji zmiňovanou hrozbou je nízký zájem občanů o kulturní dění v obci, který zmiňuje 197 obcí. 185 respondentů vnímá jako hrozbu nedostatečné personální kapacity a 65 se bojí odlivu mladých obyvatel. Několik obcí uvádí jako hrozbu také blízkost Prahy (graf 58).

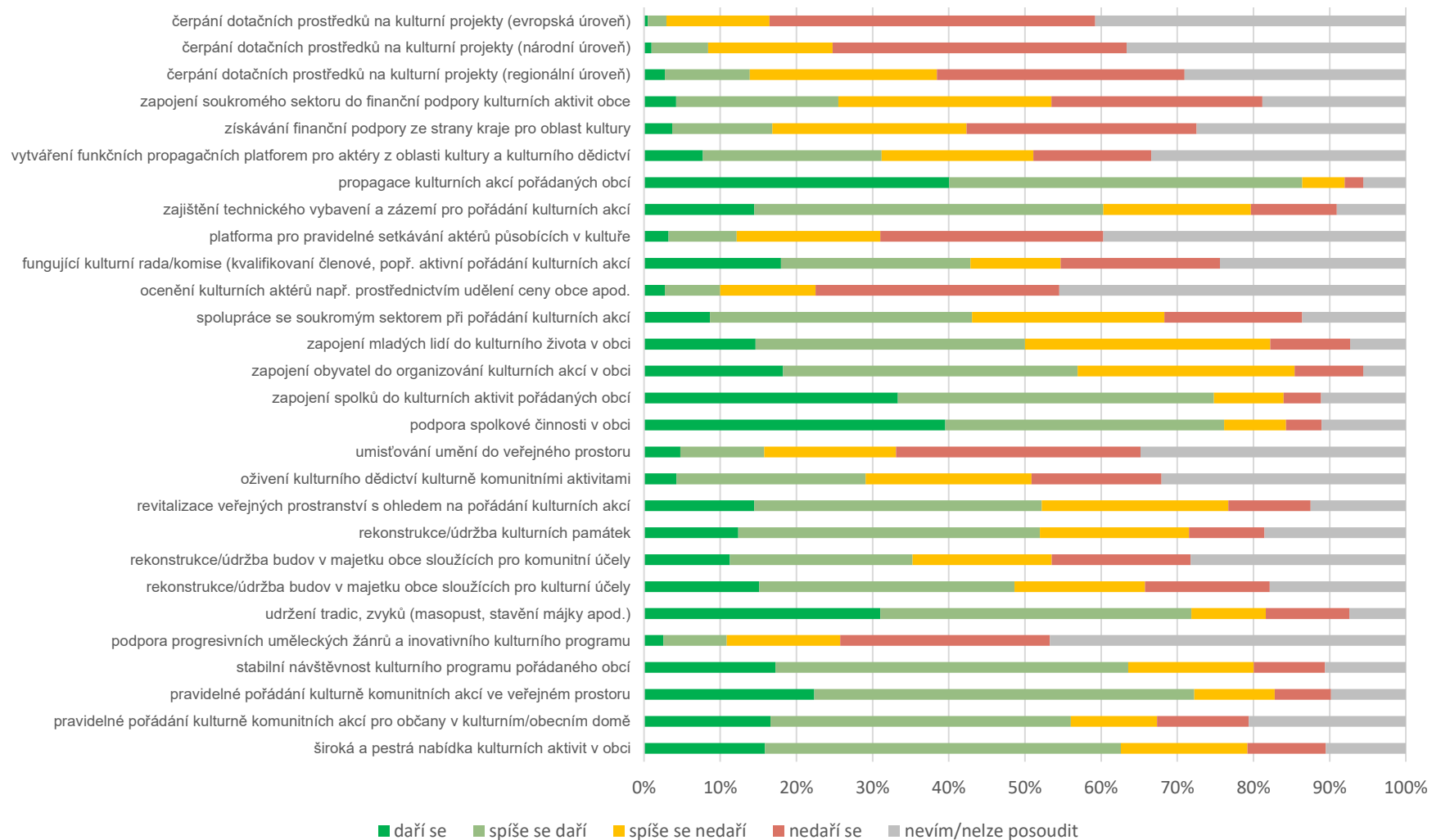
Graf 59 přináší velkou baterii typologických aktivit, které přispívají k rozvoji kultury a kulturního a architektonického dědictví. V obcích se nejvíce daří propagace kulturních akcí pořádaných samotnou obcí, podpora spolkové činnosti, zapojení spolků do kulturních aktivit pořádaných obcí, udržení tradic a zvyků a pravidelné akce ve veřejném prostoru. Nejhůře jsou na tom obce v oblasti čerpání dotačních prostředků z evropských, národních i regionálních zdrojů a v podpoře progresivních uměleckých žánrů a inovativního kulturního programu nebo v pravidelném setkávání kulturních aktérů a v jejich oceňování udělením obecních cen. Příliš se jim také nedaří umisťovat umění do veřejného prostoru.

V otevřené otázce uvádělo jako největší příležitosti pro rozvoj kultury a kulturního dědictví 33 obcí rekonstrukci stávající infrastruktury a 33 obcí výstavbu nové, 21 obcí uvedlo větší finanční podporu a rovněž 21 obcí větší zapojení obyvatel.

graf 58 Jaké vnímáte aktuální hrozby ohrožující rozvoj kultury a kulturního dědictví ve vaší obci?

graf 59 Co se u vás v oblasti kultury a kulturního a architektonického dědictví daří zajistit a co naopak ne?

8. Souhrn zjištění kapitoly

- Nejvíce respondentů (32 %) jsou zástupci obcí s velikostí mezi 200–499 obyvateli, zastoupeny jsou rovněž všechny správní obvody obcí rozšířenou působností dále jen SO ORP.
- Nejvíce jsou zastoupeni respondenti z SO ORP Černošice a Mladá Boleslav. Nejméně naopak z SO ORP Neratovice.
- Nejlépe je hodnocena dostupnost kulturních zařízení v rámci celého správního obvodu ORP, do kterého daná obec spadá. Nejhůře je naopak hodnocen fyzický stav kulturních zařízení v obci a jejich vybavenost pro potřeby 21. století.
- Hlavní nedostatky se se u všech čtyř skupin nejčastěji váží k chybějící infrastruktuře (většinou chybí sál pro setkávání většího počtu lidí). Kromě ORP mají všechny skupiny výraznější problém také s nevyhovujícím stavem infrastruktury. Malé i střední obce častěji narážejí na neaktivitu obyvatel při organizaci akcí i malý zájem o ně. Středním obcím chybí také kulturní program, ať už je to jeho obecný nedostatek nebo absence konkrétních akcí. Ve skupině ORP výrazněji chybí zázemí pro venkovní akce.
- V obcích je nejlépe dostupná nabídka pro rodiny s dětmi, ekonomicky aktivní dospělí a pro seniory. Nejhůře dostupná nabídka je dle respondentů pro zdravotně handicapované.
- Ve všech kategoriích obcí je významný rozdíl mezi dostupností kultury pro kategorii dospívajících a mladých dospělých a vnímaným zájmem o ni. Jedná se o cílovou skupinu, na kterou je obzvláště důležité soustředit pozornost, jelikož kultura zde hraje významnou roli v rámci např. prevence patologického chování a zároveň je jedním z hlavních faktorů, který ovlivňuje rozhodování mladých lidí o místě, kde plánují žít.
- Nejvíce vnímají respondenti poptávku mezi rodinami s dětmi, seniory a ekonomicky aktivními dospělými, čemuž také odpovídá její největší dostupnost v obcích. Nejméně je vnímaná u osob ohrožených kulturním vyloučením (cizinci, menšiny) a osob ohrožených sociálně ekonomickým vyloučením nebo sociálně patologickými jevy a u zdravotně handicapovaných. Průřezově nejvíce vnímají poptávku ORP, u obcí menší velikosti se postupně snižuje.
- Nejbližší plány obce v oblasti rozvoje kultury, kulturního a architektonického dědictví jsou nejčastěji: revitalizace veřejných prostranství pro konání kulturních akcí; oprava – kulturní dědictví, památky; oprava – kulturní/společenský dům; rozšíření nabídky kulturních programů pro veřejnost; dočasné využití majetku obce pro kulturně komunitní účely
- Spokojenost zástupců obcí s aktuální možností síťování a setkávání v rámci regionu v oblasti kulturního dědictví a kultury je mírně lépe hodnocena v oblasti kultury než v oblasti kulturního dědictví. Méně než 20 % respondentů hodnotí situaci v obou případech známkami 1 nebo 2.
- Nejlépe vnímají možnosti síťování zástupci velkých obcí od 2 000 do 14 999 obyvatel, nejhůře naopak v obou kategoriích malé obce.
- V otázce, zda by respondenti uvítali možnost rozšíření síťování, setkávání a budování oborových platform s partnery v regionu přibližně polovina respondentů v obou kategoriích uvedla ano, popř. spíše ano.

- Nejlépe je hodnocena spolupráce obcí na regionální úrovni, která je hodnocena průměrnou známkou 2,9. Nejhůře naopak mezinárodní spolupráce, která je hodnocena průměrnou známkou 4,7. Nadprůměrně probíhá také spolupráce s partnerskými městy, která je hodnocena průměrnou známkou 3,5.
- Vzdělání a metodickou podporu by respondenti nejvíce uvítali v oblasti rozvoje a kvality veřejných prostranství (přes 70% respondentů), lokální podpory KKO (cca 55 %) a rozvoj kvalitní architektury a urbanismu (přes 50 %).
- Kraj vnímá třetina z hodnotících respondentů jako silného partnera v oblasti podpory kultury a památkové péče. Role kraje by měla být zejména v oblasti finanční podpory, následně pak v metodické podpoře, poskytování informací a vzdělávání.
- V oblasti čerpání podpory na kulturní aktivity z dotačních programů Středočeského kraje je respondenty nejlépe hodnocena přívětivost elektronického podání žádosti a rychlost dodání financí. Naopak nejhůře je hodnocen celkový objem finančních prostředků, který Středočeský kraj alokuje. U čerpání podpory na kulturní dědictví jsou výsledky obdobné.
- Více než polovina z dotazovaných obcí má oblast kultury zachycenou buď přímo v samostatném strategickém dokumentu pro oblast kultury, popř. jako součást strategického plánu rozvoje obce. Oblast kulturního dědictví a památkové péče má zahrnutou ve svých strategických dokumentech cca 45 % obcí. Strategické dokumenty aktivně využívá přibližně třetina obcí, více jsou využívány v oblasti kultury.
- Nejčastěji se agendě kultury na úřadě věnují 1–3 zaměstnanci. Více než polovina obcí uvádí, že tento počet je dostatečný
- Agendu kulturního dědictví a památkové péče mají nejčastěji na starosti 1-2 zaměstnanci úřadu a 142 respondentů uvedlo, že se v jejich obci této agendě nikdo nevěnuje. Žádná z obcí s rozšířenou působností nevedla, že by se v ní nikdo této agendě nevěnoval. Necelá polovina respondentů uvádí, že je aktuální počet zaměstnanců věnujících se této agendě dostatečný.
- Nejčastěji obce zajišťují fungování knihovny a multifunkčního zařízení pro kulturu i sport. Velmi málo obcí zajišťuje hudební klub, ten provozuje častěji soukromý sektor, 34 obcí uvedlo, že nezajišťují žádné zařízení.
- Celkem 244 respondentů uvedlo, že u nich soukromý sektor nezajišťuje žádné kulturní služby.
- Nejčastější kulturní službou, kterou soukromý sektor zajišťuje jsou církevní stavby, ve kterých probíhá kulturní program.
- Pro cestovní ruch jsou v obcích nejvýznamnější nabídky kulturních akcí, nabídka kulturních institucí či kulturní a architektonické dědictví.
- V oblasti kultury a kulturně komunitního dění nejčastěji obce podporují nezřizované organizace a jednotlivce tím, že mohou tyto aktéry využít k propagaci svých aktivit informační servis na stránkách obce, což uvedlo celkem 228 respondentů. Druhou nejčastější formou podpory je jednoletý dotační systém pro oblast kulturních aktivit, který uvádí celkem 150 zástupců obcí. Třetí nejčastější formou je možnost propagace kulturních aktivit v obecních novinách. Žádnými nástroji tuto oblast nepodporuje 68 z dotazovaných obcí.
- V oblasti kulturního dědictví obce nejčastěji podporují aktéry formou propagace jejich aktivit na obecních stránkách města. Celkem 207 respondentů uvedlo, že organizace a aktéry z oblasti kulturního dědictví jejich obec nijak nepodporuje.
- Obce velmi málo podporují výjezdy umělců do zahraničí nebo umělecké rezidence na jejich území, víceletý dotační systém využívají jen jednotky obcí, stejně tak ocenění za kulturní počin.

- Největší hrozby ohrožující rozvoj kultury a kulturního dědictví v obci spatřují respondenti v nedostatku finančních prostředků, což uvedlo celkem 262 z nich, související hrozbou je nedostatek vhodných dotačních programů, kterého se obává 137 respondentů. Druhou nejčastěji zmiňovanou hrozbou je nízký zájem občanů o kulturní dění v obci, který zmiňuje 197 obcí. 185 respondentů vnímá jako hrozbu nedostatečné personální kapacity a 65 se bojí odlivu mladých obyvatel. Několik obcí uvádí jako hrozbu také blízkost Prahy.
- V obcích se nejvíce daří propagace kulturních akcí pořádaných samotnou obcí, podpora spolkové činnosti, zapojení spolků do kulturních aktivit pořádaných obcí, udržení tradic a zvyků a pravidelné akce ve veřejném prostoru. Nejhůře jsou na tom obce v oblasti čerpání dotačních prostředků z evropských, národních i regionálních zdrojů a v podpoře progresivních uměleckých žánrů a inovativního kulturního programu nebo v pravidelném setkávání kulturních aktérů a v jejich oceňování udělením obecních cen. Příliš se jim také nedaří umisťovat umění do veřejného prostoru.
- V otevřené otázce uvádělo jako největší příležitosti pro rozvoj kultury a kulturního dědictví 33 obcí rekonstrukci stávající infrastruktury a 33 obcí výstavbu nové, 21 obcí uvedlo větší finanční podporu a rovněž 21 obcí větší zapojení obyvatel.

Hodnoty

- Dobře hodnocená dostupnost kulturních zařízení v ORP i v rámci jejich správních obvodů.
- Dobře hodnocená dostupnost kulturní nabídky pro rodiny s dětmi.
- Nejvíce obcí v budoucnu plánuje revitalizaci veřejných prostranství pro konání kulturních akcí, opravy památek a kulturních domů, rozšíření nabídky kulturních programů pro veřejnost.
- Vysoká poptávka po síťování a setkávání v rámci regionu.
- Velký zájem o vzdělávání a metodickou podporu v oblasti rozvoje a kvality veřejných prostranství, v lokální podpoře KKO a rozvoji kvalitní architektury a urbanismu.
- Pozitivní hodnocení přívětivosti elektronického podání žádosti a rychlost dodání financí.
- Obce mají oblast kultury i kulturního dědictví a památkové péče často zachycenou ve strategických dokumentech
- Polovina obcí má dostatek zaměstnanců věnujících se agendě kultury či kulturního dědictví a památkové péče.
- Obce využívají své webové stránky k propagaci kulturních aktivit.

Problémy

- Špatně hodnocený fyzický stav kulturních zařízení a jejich vybavenost pro potřeby 21. století.
- V obcích chybí sály pro setkávání většího počtu lidí.
- Nízké zapojení kulturních organizací do spolupráce na nadregionální, celostátní i mezinárodní úrovni.
- Jen čtvrtina respondentů vnímá kraj jako silného partnera v oblasti podpory kultury a památkové péče.
- Nízká spokojenost s objemem finančních prostředků, které Středočeský kraj na podporu kulturních aktivit alokuje.
- Strategické dokumenty nejsou v obcích často aktivně využívány
- Asi v osmině obcí se na úřadě nikdo nevěnuje agendě kultury, v případě kulturního dědictví a památkové péče je těchto obcí asi třetina.
- Ve více než polovině obcí zajišťuje kulturní služby pouze veřejný sektor.
- Polovina obcí nijak nepodporuje aktéry z kulturního dědictví památkové péče.
- Obce se obávají nedostatku financí, nízkého zájmu občanů o kulturu a nedostatku personálních kapacit
- Obce nehodnotí pozitivně schopnost čerpat dotační prostředky z evropských, národních i regionálních zdrojů a podporu progresivních uměleckých žánrů a inovativního kulturního programu nebo pravidelné setkávání kulturních aktérů a jejich oceňování udělením obecních cen. Příliš se jim také nedaří umisťovat umění do veřejného prostoru.

- V pražském prstenci je lépe hodnocena dostupnost kultury pro rodiny s dětmi a seniory, výrazně horší je však pro dospívající, mladé dospělé a osoby ohrožené kulturním vyloučením.
- Obce velmi málo podporují výjezdy umělců do zahraničí nebo umělecké rezidence na jejich území, víceletý dotační systém využívají jen jednotky obcí, stejně tak ocenění za kulturní počin.
- Pouze dvě ORP mají víceletý dotační systém.

Umění
plánovat.
Společně.